

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Analýza příčin vývoje nezaměstnanosti v regionu.

Analysis of causes of unemployment in a region.

Jaroslav Macháček

Cheb 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Analýza příčin vývoje nezaměstnanosti v regionu“

vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V dne

.....

Jaroslav Macháček

Poděkování

Rád bych tímto poděkoval vedoucímu práce panu PhDr. Čestmíru Jarému za vstřícný přístup, čas a rady při vedení mé bakalářské práce.

Jaroslav Macháček

Obsah

Úvod.....	7
1. Charakteristika pojmu nezaměstnanost	9
1.1 Trh práce	9
1.2 Nezaměstnanost.....	10
1.2.1 Historický vývoj nezaměstnanosti v České republice	10
1.2.2 Ekonomicky aktivní a neaktivní obyvatelstvo	12
1.2.3 Typologie nezaměstnanosti.....	13
1.2.4 Míry nezaměstnanosti	18
1.2.5 Příčiny nezaměstnanosti	21
1.3 Státní politika zaměstnanosti.....	23
1.3.1 Aktivní politika zaměstnanosti	24
1.3.2 Pasivní politika zaměstnanosti.....	26
1.3.3 Úřad práce.....	27
2 Popis struktury nezaměstnaných	29
2.1 Obecné informace o okrese Sokolov.....	29
2.2 Struktura obyvatelstva okresu Sokolov.....	30
2.3 Struktura nezaměstnaných v okrese Sokolov.....	31
2.3.1 Podle nejvyššího dosaženého vzdělání	33
2.3.2 Podle věkové struktury	34
2.3.3 Podle délky nezaměstnanosti	35
2.4 Největší zaměstnavatelé okresu Sokolov	36
3 Vývoj nezaměstnanosti na Sokolovsku	39
3.1 Vývoj nezaměstnanosti v roce 2006 – 2008	39
3.2 Vývoj nezaměstnanosti v roce 2009 – 2011	42
3.3 Vývoj nezaměstnanosti v roce 2012 – 2014	45
3.4 Vývoj nezaměstnanosti v roce 2015 – 2016	48
4 Příčiny vývoje nezaměstnanosti na Sokolovsku.....	51
4.1 Příčiny působící na snižování nezaměstnanosti	51
4.2 Příčiny působící na zvyšování nezaměstnanosti	53
4.3 Problémové skupiny obyvatelstva.....	56
5 Porovnání vývoje nezaměstnanosti na Sokolovsku se současným stavem	58

5.1	Porovnání vývoje nezaměstnanosti v letech 2006-2008	58
5.2	Porovnání vývoje nezaměstnanosti v letech 2009-2011	59
5.3	Porovnání vývoje nezaměstnanosti v letech 2012-2014	60
5.4	Porovnání vývoje nezaměstnanosti v roce 2015	61
	Závěr	62
	Seznam zkratk	64
	Seznam grafů	64
	Seznam tabulek	64
	Seznam zdrojů.....	65
	Literatura	65
	Zákony.....	65
	Elektronické zdroje	65
	Statistické ročenky	67
	Abstrakt.....	69
	Abstract.....	70

Úvod

Nezaměstnanost je jedním z hlavních makroekonomických ukazatelů v ekonomice a jedním z největších problémů současných ekonomik. Jedná se o stav v ekonomice, kdy část ekonomicky aktivního obyvatelstva vlivem určitých faktorů nemá práci. Z hlediska nezaměstnanosti je potřeba brát v potaz i to, že někteří z těch co práci nemají, ji ani aktivně nevyhledávají a o práci nejeví zájem. Negativa nezaměstnanosti pocítují nejen nezaměstnaní, ale týká se i celé společnosti, pro kterou představuje nezaměstnanost náklady. Na nezaměstnanost lze pohlížet jako na problém ekonomický a sociální.

Ekonomický problém nezaměstnanosti je způsoben plýtváním zdroji, tedy když ekonomika nevyrábí tolik, kolik by byla schopna. Sociální problém nezaměstnanosti je více individuálně zaměřen a dopadá na každého nezaměstnaného v podobě zhoršení fyzického i psychického stavu. Čím déle je člověk nezaměstnaný, tím větší jsou sociální dopady nezaměstnanosti.

Konkrétní téma „Analýza příčin vývoje nezaměstnanosti v regionu“ jsem si zvolil z důvodu, že okres Sokolov (dále OS) se s problematikou vysoké nezaměstnanosti dlouhodobě potýká a situace ohledně nezaměstnanosti ovlivňuje každého, kdo v dané oblasti žije.

Cílem této práce je analýza vývoje nezaměstnanosti OS, dle výsledků analýzy vývoje bude proveden popis příčin nezaměstnanosti a dále bude stav ekonomiky porovnán se současným stavem. Na základě provedené analýzy je cílem práce uvést možné opatření vedoucí ke snížení nezaměstnanosti s ohledem na současnou situaci v OS.

První kapitola „Charakteristika pojmu nezaměstnanost“ obsahuje popis nezaměstnanosti, jakožto ekonomického pojmu. V této části je vysvětlena i problematika trhu práce a státní politiky zaměstnanosti, z důvodu přímé souvislosti s tématem nezaměstnanosti. Obsah této kapitoly je tvořen především ekonomickou teorií, která není zaměřena přímo na OS.

Další kapitoly jsou již všechny zaměřeny prakticky na problematiku nezaměstnanosti týkající se OS.

Druhá kapitola poskytuje nejdříve informace o poloze OS z územního hlediska, informace o počtu osob či podílu nezaměstnaných osob. Dále je kapitola zaměřena na

popis současné struktury obyvatelstva v OS. Tato struktura je popsána dle vzdělání, věku a době v evidenci na úřadu práce. Na závěr kapitoly jsou uvedeni největší zaměstnavatelé OS.

Třetí část se zabývá samotným vývojem nezaměstnanosti v čase. Vývoj je zpracován pomocí časových úseků. Dále je zpracována analýza dat vybraných časových období a v každém období je vývoj popsán. Tato kapitola poskytuje celkový pohled na nezaměstnanost OS v období 2006-2016.

Čtvrtá kapitola této práce popisuje příčiny vývoje nezaměstnanosti. Příčiny jsou pro celé období stejné, takže je kapitola upravena do třech částí, kde první a druhá část popisuje příčiny snižující a zvyšující nezaměstnanost. Třetí část popisuje problémové skupiny obyvatelstva OS.

Pátá, a tedy poslední část této práce, porovnává vývoj nezaměstnanosti v jednotlivých letech s vývojem nezaměstnanosti v roce 2016. Údaje byly použity z již analyzovaných údajů ve třetí části. Tato poslední kapitola doplňuje předchozí části.

Pro analýzy v jednotlivých kapitolách byla použita data především z Českého statistického úřadu (dále ČSÚ) a z Ministerstva práce a sociálních věcí (dále MPSV). Tato data jsou vztahována k OS.

1. Charakteristika pojmu nezaměstnanost

Téma s názvem „Charakteristika pojmu nezaměstnanost“, bude rozděleno tématicky na několik okruhů z důvodu rozsáhlosti pojmu. Tyto okruhy budou Trh práce, Nezaměstnanost a Státní politika zaměstnanosti.

1.1 Trh práce

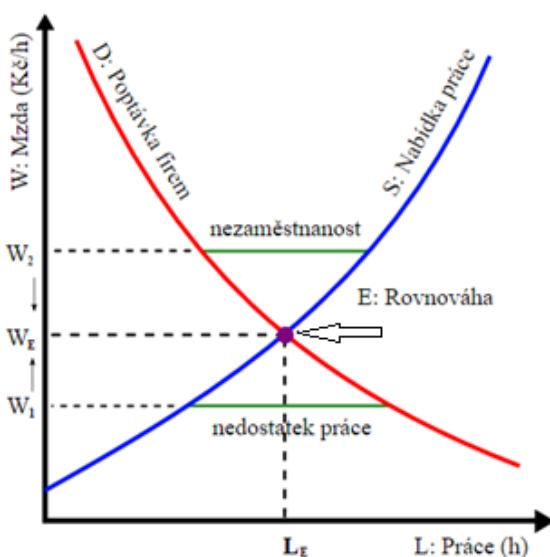
Trh práce je místo v ekonomice, kde se střetává nabídka práce s poptávkou po práci, a je jakýmsi můstkem, mezi výrobou statků a mezi jejich spotřebou.

„Tržní hospodářství se skládá z různých, relativně samostatných, ale vzájemně propojených a závislých trhů. Z hlediska funkce, kterou hospodářství plní, se jako dominující jeví trh výrobků a služeb, na kterém spotřebitelé (společnost) mohou nakupovat statky k uspokojování potřeb. Tvorba tržní produkce předpokládá užití zdrojů, kterými jsou práce, půda a kapitál.“ [1; S. 59]

Práce je jedním ze základních výrobních faktorů, nositelem práce je člověk a práce je nezastupitelným faktorem při tvorbě statků. Lidé nejčastěji získávají určitý příjem prostřednictvím práce. Jedná se tedy o spotřebu výrobního faktoru práce, který je pronajímán za určitou cenu, kterou je mzda. [1]

Mzda je odměna za práci poskytována zaměstnavatelem zaměstnanci. Další interpretace je, že mzda je cenou za výrobní faktor práce.

Grafická interpretace trhu práce:

Graf č. 1- Trh práce

Zdroj: Labour-market-Supply-demand-Unemployment. In: Wikimedia commons [online]. [cit. 2017-03-26].

Dostupné z:

<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Labour-market-Supply-demand-Unemployment-cs.svg>

Na grafu lze vidět závislost nabídky práce a poptávky po práci na velikosti mzdy. Při vysokých mzdách lze pozorovat zvyšování nezaměstnanosti. Tento jev vzniká v důsledku zvýšení nabídky práce ze strany zaměstnanců avšak nižší poptávky po práci ze strany zaměstnavatelů z důvodu vyšších mzdových nákladů. Jestliže dojde ke snížení mezd, pak se zvýší poptávka po práci v důsledku nízkých mzdových nákladů, ale nabídka práce se snižuje z důvodu nedostatečného ohodnocení práce.

1.2 Nezaměstnanost

Nezaměstnanost je jedním z hlavních makroekonomických problémů, který je spojen s nerovnováhou na trhu práce konkrétně s nesouladem nabídky práce a poptávky po práci. Výše nezaměstnanosti ukazuje nevyužitý potenciál státu.

Nezaměstnanost je charakterizována skutečností, že existují osoby, které nejsou zaměstnané a splňují podmínky stanovené pro nezaměstnané osoby. Do nezaměstnaných osob se zahrnují lidé, kteří nejsou zaměstnáni, ale práci aktivně hledají nebo čekají, až se budou moci do práce vrátit. Dále v textu budou uvedeny podmínky nezaměstnanosti podrobněji.

Nezaměstnanost je psychologický, společenský a ekonomický problém. Může vést k poklesu životní úrovně či k potížím zapojit nezaměstnaného do pracovního života. Výše nezaměstnanosti souvisí s mnoha faktory, jako například s vlastnostmi a kvalifikační strukturou obyvatelstva. [4]

1.2.1 Historický vývoj nezaměstnanosti v České republice

V rámci historického rozdělení budou zmíněny tři základní fáze vývoje nezaměstnanosti.

Vznik ČSR až socializace hospodářství (1918-1948)

Nezaměstnanost čerstvě po první světové válce zahrnovala značnou sezónnost. První velký nárůst nezaměstnanosti byl zaznamenán v roce 1922 v důsledku poválečné restrukturalizace ekonomiky. Po restrukturalizaci se nezaměstnanost opět snižovala vlivem růstu ekonomiky. Nezaměstnanost se ustálila na poměrně nízkých hodnotách až do začátku 30 let, kdy se prudce zvýšila v důsledku velké hospodářské krize. V této době došlo ke snížení poptávky po spotřebním zboží. Nezaměstnanost se nejvíce projevila na exportně orientovaném trhu, kdežto nejméně na trhu zemědělském.

Nejhorší situace ze stále se zhoršující hospodářské krize nastala v roce 1933, kdy bylo v České republice (dále ČR) na 900 tisíc nezaměstnaných. Postupný ústup nezaměstnanosti zapříčinilo zbrojení a státní politika zaměstnanosti, kdy v roce 1938 bylo v ČR z 900 tisíc pouhých 256 tisíc nezaměstnaných. V období války docházelo k nucenému zaměstnávání především při výstavbách infrastruktury. Po válce vzrůstaly obavy z další hospodářské krize a to přispívalo komunistické straně, jejímž cílem bylo zajistit plnou zaměstnanost. [21]

Socialismus (1948 – 1989)

Hlavní myšlenkou komunismu bylo zajišťování sociálních jistot, mezi něž patřilo například zákonné zabezpečení práce. Byla udržována plná zaměstnanost, a nezaměstnanost byla považována za trestný čin příživnictví. Dovolena byla pouze frikční nezaměstnanost, která byla spojena s výběrem zaměstnání. Ekonomika se zaměřovala především na rozvoj těžkého průmyslu. [21]

Porevoluční období (od 1989)

Přechod z centrálně plánované ekonomiky na ekonomiku tržní. Sledování nezaměstnanosti pomocí obecné míry nezaměstnanosti ČSÚ a míry registrované nezaměstnanosti sledovaným MPSV. Pro rozhodování řídicích orgánů byla důležitá data z údajů MPSV, kdežto údaje ČSÚ byly používány pro mezinárodní srovnávání. Zvýšená nezaměstnanost se po pádu komunismu projevila především v těžkém průmyslu. Důvodem bylo propouštění z důvodu ztráty exportních odběratelů a s tím spojené omezení výroby. Ve druhé polovině 90. let dochází k ekonomické krizi z důvodu nekonkurenceschopnosti českých podniků na nových trzích. Nárůst nezaměstnanosti byl v období 1999 – 2004 nejvíce zaznamenán v oblastech těžkého průmyslu. Nezaměstnanost výrazně klesala od období vstupu ČR do Evropské unie (2004) z důvodu vysokých zahraničních investic, avšak nedošlo ke snížení regionálních rozdílů. V roce 2008 se začala projevovat hospodářská krize, která znamenala nárůst nezaměstnanosti především u věkové skupiny 25-30 let, ale i přes zvyšující se nezaměstnanost byla ČR nadprůměrná v žebříčku nezaměstnanosti s ohledem na jiné postsocialistické země. V dnešní době se nezaměstnanost snižuje z důvodu vyšší flexibility pracovníků, která vede k podzaměstnanosti což je práce a částečný úvazek kdy zaměstnanec není plně vytížen, i když by si to přál. [21]

1.2.2 Ekonomicky aktivní a neaktivní obyvatelstvo

Obyvatelstvo lze rozdělit na ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní. [6]

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo

Jedná se o tu část obyvatel, která vstupuje na trh práce. Do této skupiny řadíme zaměstnané a nezaměstnané. [6]

Zaměstnaní – To jsou lidé, kteří vykonávají jakoukoli placenou práci na plný či částečný úvazek nebo sami podnikají. Rovněž jsou zaměstnaní ti, kteří práci mají, ale právě nepracují z důvodu nemoci, stávek nebo dovolených. [6; S. 287]

Nezaměstnaní – jedná se o osoby, které nemají práci, ale aktivně ji hledají nebo čekají, aby mohli do práce znovu nastoupit. Pro započítání občana do nezaměstnaných osob je nutné, aby projevil určitou aktivitu směřující k získání zaměstnání. [6]

Definice nezaměstnaného dle Samuelsona

- *je starší 16 let,*
- *během posledních čtyř týdnů vyvinul specifikované úsilí směřující k nalezení práce,*
- *byl z práce vysazen a čeká na výzvu k návratu do práce*
- *čeká, že se bude příští měsíc hlásit do práce*

[6; S. 287]

Definice nezaměstnanosti dle ILO

„Za nezaměstnané jsou podle definice ILO považovány osoby, které v referenčním období neměly žádné zaměstnání, neodpracovaly ani jednu hodinu za mzdu nebo odměnu a aktivně hledaly práci, do které by byly schopny nastoupit nejpozději do dvou týdnů. Tato metodika je jednotná pro všechny členské země EU a poskytuje mezinárodně srovnatelné údaje.“ [13]

Tato definice se vztahuje k osobám starším 15 let.

Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo

Jsou občané, kteří nesplňují podmínky pro zařazení do zaměstnaných či nezaměstnaných. Tyto osoby jsou například studenti, osoby v důchodu, osoby v invalidním důchodu, tedy ti, kteří pracovat nemohou a osoby co pracovat nechtějí. [6]

1.2.3 Typologie nezaměstnanosti

Pro lepší přehlednost využívá ekonomická teorie různých druhů členění nezaměstnanosti. Typově zde bude uvedeno členění podle pružnosti mezd, podle vzniku nezaměstnanosti a podle délky trvání nezaměstnanosti.

Podle pružnosti mezd

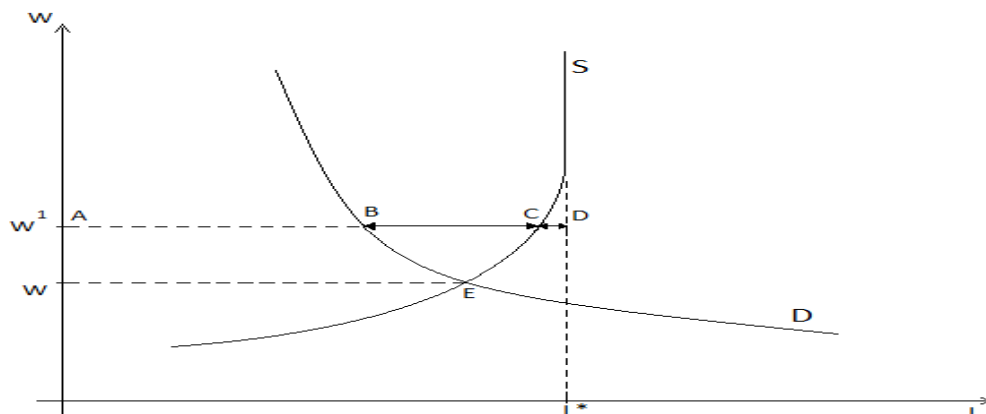
Dobrovolná

Vzniká, jestliže určitá část ekonomicky aktivního obyvatelstva dá přednost volnému času před prací. To je způsobeno nízkou odměnou za práci. Dobrovolně nezaměstnaní si více cení volného času než možnosti pracovat za současných podmínek. Pokud by se odměna za práci neustále zvyšovala tak, by se dobrovolná nezaměstnanost snižovala až by teoreticky zanikla, protože by za určitou odměnu pracoval každý. [6]

Nedobrovolná

Vzniká v případě, kdy část ekonomicky aktivního obyvatelstva je ochotna pracovat, avšak pracovat nemůže, protože poptávka po práci je nižší než nabídka, z důvodu zvýšení mezd. [6]

Graf č. 2 - Dobrovolná a nedobrovolná nezaměstnanost

Vlastní zpracování, Zdroj: SAMUELSON, Paul Anthony a William D. NORDHAUS. *Ekonomie*. Přeložil Michal MEJSTRÍK, ilustroval Martina PROCHÁZKOVÁ, ilustrovala Blanka DVOŘÁKOVÁ. Praha: Svoboda, 1991. ISBN 80-205-0192-4,

Nyní je nutno specifikovat jednotlivé části grafu

- L a W představují hlavní osy grafu práci a mzdovou sazbu
- S a D představují křivky nabídky (S) a poptávky (D)
- L* představuje veškeré ekonomicky aktivní obyvatelstvo
- W a W^1 představují hodnoty mzdových sazeb
- A, B, C, D, E Jednotlivé body na grafu

Na grafu jsou znázorněny jednotlivé body a každá vzdálenost představuje určitý stav na trhu. Vzdálenost bodů WE představuje vyrovnanost trhu. Vzdálenost bodů AB značí zaměstnané osoby. Vzdálenost bodů BC značí nezaměstnané osoby, které jsou nezaměstnané z důvodu nízké poptávky zaměstnavatelů. Vzdálenost bodů CD jsou dobrovolně nezaměstnaní, kteří při současné mzdové sazbě nejsou ochotni pracovat.

Podle vzniku nezaměstnanosti

Frikční (dočasná) nezaměstnanost

Pojem frikční nezaměstnanost je používán pro typ nezaměstnanosti, který většina autorů popisuje jako přirozený či normální. Tento typ nezaměstnanosti je dán krátkodobou

dobrovolnou nezaměstnaností, a je možné jej sledovat při situacích, kdy lidé fluktuují mezi různými pracovními místy.

Pro frikční nezaměstnanost je typická doba trvání od 1 do 3 měsíců. Doba trvání je ovlivněna rychlostí jakou proběhne nastoupení osoby do nového zaměstnání. Tato doba může být snížena pomocí zlepšení dostupnosti informací o nových pracovních místech. Frikční nezaměstnanost je charakteristická tím, že i kdyby v ekonomice došlo k plné zaměstnanosti, frikční nezaměstnanost bude existovat vždy.

Příkladem frikční nezaměstnanosti je hledání zaměstnání po absolvování školy, propuštění ze zaměstnání či dobrovolné opuštění zaměstnání například z důvodu nedostatečného ohodnocení za práci.

[6]

Strukturální nezaměstnanost

Vzniká v důsledku nerovnováhy mezi nabídkou práce a poptávkou po práci. Jedná se vlastně o rozpor mezi nezaměstnanými lidmi a volnými pracovními místy.

Strukturální nezaměstnanost vzniká z různých příčin, které mohou být například nesoulad kvalifikace člověka a požadavky pracovního místa, či nesoulad oblastního charakteru práce, kde lidé nechtějí cestovat za prací. Strukturální nezaměstnanost trvá déle než frikční, protože nezáleží pouze na hledání nového pracovního místa, ale také záleží na změně kvalifikace či bydliště a jako druh nezaměstnanosti je nedobrovolná.

Pro redukci strukturální nezaměstnanosti může stát použit různých nástrojů, jako jsou například rekvalifikační kurzy.

[3]

Cyklická nezaměstnanost

Cyklická nezaměstnanost je spojena se situací, ve které se nachází hospodářský cyklus ekonomiky. Jestliže je cyklus ve fázi recese, pak se snižuje i spotřeba a produkce v ekonomice. V recesi je celková poptávka snížena a tím dochází i ke snížení poptávky po práci. Při konjunktúře dochází k opačné reakci a nezaměstnanost se snižuje. [3]

Jedná se o nedobrovolnou nezaměstnanost.

„Rozlišování mezi cyklickou nezaměstnaností a ostatními typy nezaměstnanosti pomáhá ekonomům při diagnóze celkového zdravotního stavu trhu práce.“ [5; S. 289]

Další možnosti členění dle P. Mareše

Sezónní nezaměstnanost

Souvisí s fluktuací pracovníků v rámci změn ročních období. Určité profese jsou přímo závislé na ročním období.

Jedná se o nezaměstnanost nedobrovolnou a příkladem jsou obory v zemědělství či v cestovním ruchu.

[5]

Skrytá nezaměstnanost

Skrytě nezaměstnaní jsou lidé, kteří jsou skutečně nezaměstnaní, avšak nejsou jako nezaměstnaní registrováni na úřadu práce. Tyto osoby práci nehledají, nebo ji hledají jinou formou například pomocí neformálních sítí nebo přímo u zaměstnavatele bez registrace na úřadu práce. Dále může jít osoby, které jsou zařazeny do určitých programů, jako jsou například rekvalifikační kurzy či veřejně prospěšné práce. [5]

Neúplná zaměstnanost

Existence pracovníků, kteří pracují na snížený úvazek a nevyužívají naplno svůj pracovní potenciál. Nejčastěji se jedná o zkrácené pracovní době či sdíleném pracovním místě kdy se pracovní doba, práce a odměna za práce rozdělí mezi určitý počet pracovníků. Takto rozdělená práce znamená více zaměstnaných osob, nižší mzdové náklady a vyšší flexibilitu pracovní síly při změnách. [5]

Nepravá nezaměstnanost

Jedná se o osoby, které jsou nezaměstnané, ale ani přes to nehledají práci, a spíše se snaží čerpat podpory z nezaměstnanosti. Může se zde objevovat práce v nelegálním či šedém sektoru. [5]

Podle délky trvání

Dle délky trvání bude nezaměstnanost dělena pouze na krátkodobou a dlouhodobou s ohledem na zdroj čerpaných informací. [1]

Krátkodobá

Délka trvání je do 1 roku. Nezaměstnaný stále aktivně hledá zaměstnání a je připraven nastoupit do výkonu práce se zkušenostmi a dovednostmi které nejsou narušeny časem. Tento typ nezaměstnanosti není pro ekonomiku zásadní.

Dlouhodobá

Délka trvání 1 rok a výše. Nezaměstnaný ztrácí motivaci pro hledání práce, začínají na něj dopadat sociální a ekonomické problémy spojené s nezaměstnaností a integrace do nového zařízení je složitější z důvodu oslabení pracovních návyků a zkušeností.

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných roste a to se stává velkým sociálním, ekonomickým i politickým problémem. Dlouhodobá nezaměstnanost postihuje především určité skupiny obyvatel.

- „*Nepružnou, dlouhodobě zaměstnanou pracovní sílu*“
- „*Nekvalifikovanou pracovní sílu, osoby s nízkým vzděláním*“
- „*Osoby s kumulovanými osobními a sociálními handicapy*“
- „*Příslušníky etnických minorit a imigranty*“
- „*Obyvatele ze zaostávajících a venkovských oblastí*“
- „*Zdravotně postižené*“
- „*Mladistvé, zejména problémové jedince*“

[5; S. 42]

„Dlouhodobá nezaměstnanost se někdy samovolně mění z nedobrovolné v dobrovolnou, protože je-li člověk dlouho nezaměstnaný, mění se jeho způsob života i jeho postoje k zaměstnání.“ [2; S. 300]

1.2.4 Míry nezaměstnanosti

Přirozená míra nezaměstnanosti

„Je taková míra nezaměstnanosti, při níž jsou síly, které působí směrem ke zvyšování a snižování cenové a mzdové inflace, vyrovnané. Při přirozené míře je inflace stálá – nevykazuje tendenci ke zvyšování ani ke snižování. Přirozená míra nezaměstnanosti je nejnižší mírou nezaměstnanosti, která je udržitelná; vyjadřuje tedy nejvyšší možnou úroveň zaměstnanosti a odpovídá potenciálnímu produktu země“ [6; S. 296]

Jedná se tedy o míru nezaměstnanosti, která je zjištěna opakovanými statistickými šetřeními, a kolem které se nezaměstnanost pohybuje. Je to míra nezaměstnanosti, kdy je trh práce v rovnováze. Při dosažení přirozené míry nezaměstnanosti je reálný produkt na úrovni potenciálního produktu a inflace se nemění.

Měření nezaměstnanosti

Obecně se velikost nezaměstnanosti měří pomocí ukazatele míry nezaměstnanosti

Vzorec pro určení míry nezaměstnanosti: $u = \frac{U}{L+U} * 100$

- u je míra nezaměstnanosti v %
- U je celkový počet nezaměstnaných
- L je celkový počet zaměstnaných

Součet zaměstnaných a nezaměstnaných dává dohromady ekonomicky aktivní obyvatelstvo. Výsledkem je tedy poměr mezi počtem nezaměstnaných a počtem ekonomicky aktivních osob.

Dále může být použit ukazatel na měření ekonomické aktivity obyvatelstva.

Míra ekonomické aktivity obyvatelstva = $\frac{\text{Ekonomicky aktivní obyvatelstvo}}{\text{Dospělá populace}} * 100$

Tento ukazatel měří, jaká část populace vystupuje na trhu práce. [4]

V ČR se až do konce roku 2012 používali dva ukazatele pro měření nezaměstnanosti. Tyto ukazatele byly Obecná míra nezaměstnanosti a Míra registrované nezaměstnanosti. Mezi těmito metodami byli procentuální rozdíly, které přinášely nesrovnalosti a nepřesnosti v porovnávání dat z ČSÚ a z MPSV. Proto se MPSV rozhodlo změnit svůj

ukazatel a přešlo na nový s názvem Podíl nezaměstnaných osob. Tento krok přinese určité výhody jako například možnost výpočtu až do úrovně obcí podle jedné metodiky, nebude docházet k záměně ukazatelů, úspory především na straně ČSÚ a snadnější interpretace ukazatelů. [10]

Obecná míra nezaměstnanosti

Používán ČSÚ, pomocí dat z výběrového šetření pracovních sil. Jedná se o mezinárodně srovnatelný ukazatel. Výpočet je prováděn jako podíl nezaměstnaných starších 15 let podle definice ILO k ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu.

$$\text{Obecná míra nezaměstnanosti} = \frac{\text{Nezaměstnanost podle směrnic ILO}}{\text{Ekonomicky aktivní obyvatelstvo}} * 100$$

[10]

Míra registrované nezaměstnanosti

Používána MPSV, především pro národní účely. Jedná se o počet uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadu práce v poměru k pracovní síle.

$$\text{Míra registrované nezaměstnanosti} = \frac{\text{Dosažitelní uchazeči o zaměstnání evidovaní na ÚP}}{\text{Pracovní síla}} * 100$$

[10]

„Dosažitelní uchazeči jsou ti, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Za dosažitelné se nepovažují uchazeči o zaměstnání ve vazbě, ve výkonu trestu, uchazeči v pracovní neschopnosti, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikační kurzy, nebo uchazeči, kteří vykonávají krátkodobé zaměstnání, a dále uchazeči, kteří pobírají peněžitou pomoc v mateřství nebo kterým je poskytována podpora v nezaměstnanosti po dobu mateřské dovolené“ [18]

Pracovní síla je součet zaměstnaných z dat výběrového šetření pracovních sil, počtu zaměstnaných cizinců z evidence MPSV a nezaměstnaných což jsou dosažitelní uchazeči o zaměstnání evidovaní na úřadu práce. [10]

Podíl nezaměstnaných osob

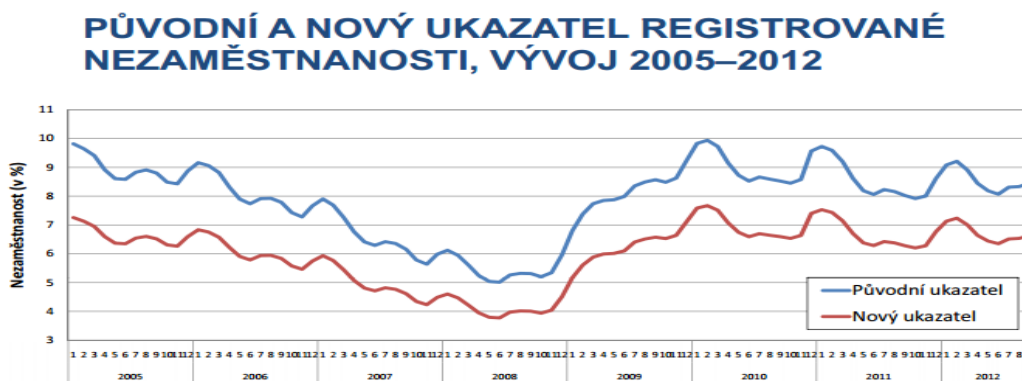
Změna ukazatele Míra registrované nezaměstnanosti na Podíl nezaměstnaných osob se projevila ve výpočtu daného ukazatele, kde se do vzorce v čitateli přidal interval věku 15-64 a jmenovatel byl změněn tak, aby obsahoval veškeré obyvatelstvo ve věku od 15-64 let.

$$\text{Podíl nezaměstnaných osob} = \frac{\text{Dosažitelní uchazeči o zaměstnání evidovaní na ÚP ve věku 15–64 let}}{\text{Počet obyvatel ve věku 15–64 let}} * 100$$

Počet obyvatel ve věku 15-64 let zahrnuje kromě pracovní síly i počet ekonomicky neaktivních osob.

Pro porovnání ukazatelů byl vytvořen graf ČSÚ, kde původní ukazatel je Míra registrované nezaměstnanosti a nový ukazatel je Podíl nezaměstnaných osob. [10]

Graf č. 3 - Porovnání ukazatelů nezaměstnanosti

Zdroj: Původní míra registrované nezaměstnanosti ve srovnání s novým ukazatelem – podílem nezaměstnaných 15-64 let, ČR. In: Český statistický úřad [online]. [cit. 2017-03-26]. Dostupné z:

https://www.czso.cz/csu/czso/zmena_vypoctu_ukazatele_registrovane_nezamestnanosti_20121107

Na grafu lze vidět, že hodnoty nového ukazatele jsou nižší než hodnoty původního. Tento rozdíl je způsoben velikostí jmenovatele, který je v případě nového ukazatele větší.

1.2.5 Příčiny nezaměstnanosti

Zákon o minimální mzdě

Minimální mzda je jednou z příčin nezaměstnanosti, a to zejména u mladých a málo kvalifikovaných osob. Schopnost nalézt práci se snižuje s vyšší minimální mzdou. Důvodem je, že málo kvalifikovaní pracovníci by byli ochotni pracovat i za menší mzdu, avšak regulace ze strany státu jim neumožní být zaměstnání. Vyšší náklady na pracovní sílu nutí zaměstnavatele zaměstnat méně pracovníků, a v důsledku toho se zvyšuje nedobrovolná nezaměstnanost, protože lidé by byli ochotni pracovat i za menší odměnu. [4]

Odbory

Odbory dojednávají podmínky se zaměstnavateli v rámci kolektivního vyjednávání, kde probíhá jednání o požadavcích odborů. Může jít o lepší pracovní podmínky, vyšší platy či vyšší prémie. Pokud firma nepřistoupí na požadavky odborů tak riskuje, že odbory přejdou do stávk. Stávka je organizované přerušení práce, které má pro firmu negativní důsledky v rámci ušlého zisku, ztráty produkce či ztráty prodeje. Proto je pro firmu přijatelnější přijmout požadavky. Pokud se však mzdy dostanou až nad rovnovážnou úroveň, tak se sníží poptávka po práci ze strany zaměstnavatele, a dochází k nezaměstnanosti. [4]

Efektivní mzda

Jedná se o teorii, která je na stejném principu jako minimální mzdy a odbory. Také zde jde o vyšší mzdu než je rovnovážná, avšak v této teorii ji platí společnosti dobrovolně proto, aby zvýšily produktivitu pracovníků. Jde o názor, že vyšší než rovnovážné mzdy povedou k vyšší efektivitě výroby. Existuje několik teorií proč mít mzdu vyšší než je rovnovážná mzda. Tyto teorie jsou například:

- **Zdraví pracovníků**

Jedná se o teorii, která poukazuje na vztah mezi velikostí mzdy a stravováním zaměstnance. Teorie počítá s tím, že lépe placení zaměstnanci mají více peněz, takže mají více jídla. Tento předpoklad vede k tomu, že společnost bude mít zdravé a

produktivní pracovníky, a tím i vyšší zisk. Tato teorie platí především v rozvojových zemích.

- **Fluktuace pracovníků**

Jedná se o zvýšení nákladů na zaměstnance s cílem snížit jejich fluktuaci. Fluktuace je spojena s motivací zaměstnance a s vidinou přínosu z nového místa. Jestliže budou firmy platit víc peněz svým zaměstnancům, tak tím více budou zaměstnanci loajálnější a budou méně odcházet. Pro firmy je důležité držet si stále zaměstnance, protože jsou zkušení a znalý práce. Pro firmu je nákladné vyškolit nového zaměstnance a ani čerstvě vyškolený zaměstnanec není tak produktivní, jako zaměstnanec stálý a zkušený.

- **Pracovní úsilí**

Jedná se o teorii, kdy jsou pracovníci motivováni podávat vyšší výkony z důvodu vysoké mzdy. Pokud, by byla mzda na rovnovážné úrovni, pak není problém si pro pracovníka nalézt nové zaměstnání se stejným ohodnocením, avšak pokud jsou mzdy vyšší, pak má pracovník motivaci si danou pozici udržet a jeho výkon roste.

- **Kvalita pracovníků**

Vyšší mzdy jsou zavedeny z důvodu získávání kvalitnějších zaměstnanců. Někteří pracovníci mají mzdu, pod kterou by pracovat nešli, a pokud by společnost stanovila mzdu na rovnovážné úrovni, pak by se připravila o možnost získat kvalifikovanějšího pracovníka.

[4]

Vyhledávání pracovního místa

Z důvodu různých prací, které vyžadují různou kvalifikaci a schopnosti, je poslední příčinou nezaměstnanosti vyhledávání práce, což je činnost kdy se pracovníci snaží najít si odpovídající zaměstnání. Na rozdíl od předchozích příčin zde není příčinou mzda nad rovnovážnou úrovní. Jedná se o nezaměstnanost v době vyhledávání co nejlepší pracovní příležitosti.

- **Nezaměstnanost, vznikající v důsledku vyhledávání práce**

Nezaměstnanost se zvyšuje v době, kdy zaměstnanci hledají zaměstnání, což je způsobeno vlivem změn ve velikosti produkce společnosti. Jedná se o změny, kdy jedna společnost utlumí produkci, ale díky tomu jiná společnost produkci zvýší. První společnost sníží zaměstnanost, ale období, ve kterém novou práci hledají, zvýší nezaměstnanost.

- **Hospodářská politika a vyhledávání práce**

Hospodářská politika může výrazně pomoci k nížení nezaměstnanosti díky ekonomickým nástrojům. Tyto nástroje jsou úřady práce, které pomocí politiky zaměstnanosti pomáhají zprostředkovat pracovní místa nebo určité rekvalifikační kurzy, které slouží pro vyrovnání rozdílů mezi nabídkou a poptávkou po práci. Špatná úroveň v rámci poskytovaných informací může zvyšovat nezaměstnanost, protože uchazeči nemají odpovídající informace, čímž dochází k neschopnosti nalezení odpovídajícího zaměstnání. Kritici však tvrdí že zásahy vlády jsou zbytečné a nákladné a že si problém vyhledávání pracovních míst vyřeší sám tržní mechanismus.

- **Pojištění v nezaměstnanosti**

Jedná se o princip ochrany zaměstnance v případě ztráty zaměstnání. Jestliže již zaměstnavatel nepotřebuje služby zaměstnance, a dojde k propuštění zaměstnance, tak bude nezaměstnaný, při splnění určitých předpokladů, pobírat podporu v nezaměstnanosti. Tato podpora sice snižuje dopady nezaměstnanosti, avšak zvyšuje nezaměstnanost. Pojištění v nezaměstnanosti pomáhá nezaměstnaným ve volbě dalšího zaměstnání a zvyšuje šanci na najetí optimální práce.

[4]

1.3 Státní politika zaměstnanosti

Státní politika zaměstnanosti je upravena v zákoně č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti. Následující části textu budou vycházet z příslušného zákona.

Státní politika zaměstnanosti je druhem právní normy, která byla vytvořena pro stanovení způsobu dosahování cílů státní politiky zaměstnanosti. Hlavním tvůrcem státní politiky zaměstnanosti je stát, avšak podílejí se zde i další subjekty, které mají

svou roli na trhu práce, jako jsou zaměstnavatelé či odbory. Vykonavateli státní politiky zaměstnanosti jsou MPSV a úřad práce ČR.

Státní politika zaměstnanosti zahrnuje

- zabezpečování práva na zaměstnání,
- sledování a vyhodnocování situace na trhu práce, zpracovávání prognóz a koncepcí zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů,
- koordinaci opatření v oblasti zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů na úseku trhu práce,
- tvorbu a koordinaci jednotlivých programů a opatření,
- uplatňování aktivní politiky zaměstnanosti,
- tvorbu a zapojení do mezinárodních programů,
- hospodaření s prostředky na politiku zaměstnanosti,
- poskytování informačních, poradenských a zprostředkovatelských služeb na trhu práce,
- poskytování podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci,
- opatření na podporu a dosažení rovného zacházení s muži a ženami, s osobami bez ohledu na jejich rasový a etnický původ, s osobami se zdravotním postižením a s dalšími skupinami osob, které mají ztížené postavení na trhu práce,
- opatření pro zaměstnávání fyzických osob se zdravotním postižením,
- usměrňování zaměstnávání pracovních sil ze zahraničí

[7]

1.3.1 Aktivní politika zaměstnanosti

Jedná se o systém opatření, určených pro stabilizaci trhu práce. Programy v rámci aktivní politiky zaměstnanosti působí na regionální, celostátní či mezinárodní úrovni. Hlavním cílem je zajištění co nejvyššího možného podílu zaměstnaných osob.

Činností aktivní politiky je především omezovat nezaměstnanost, a to pomocí nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, které jsou:

a) rekvalifikace

Používá se, pokud struktura nabízených prací na úřadu práce neodpovídá struktuře poptávky po pracovních místech. Rekvalifikace znamená změnu či rozšíření kvalifikace žadatele o rekvalifikaci. Rekvalifikaci zajišťuje krajská pobočka Úřadu práce podle místa bydliště žadatele o rekvalifikaci.

b) investiční pobídky

Jedná se o finanční podporu investorovi za to, že přispěje ke snížení nezaměstnanosti vytvořením pracovních míst v určité územní oblasti. Investiční pobídky podporují vytváření nových pracovních míst, rekvalifikaci či školení nových zaměstnanců.

c) veřejně prospěšné práce

Jedná se o časově omezenou pracovní činnost, která má za cíl správu a údržbu veřejných prostranství ve prospěch obcí, státních či obecních institucí. Zaměstnavatel je vytváří nejdéle na 24 kalendářních měsíců, a to i opakovaně.

d) společensky účelná pracovní místa

Jedná se o pracovní místa, která jsou vytvořena na základě dohody mezi úřadem práce a zaměstnavatelem. Místa jsou vytvořena proto, aby byla obsazena uchazeči o zaměstnání, kteří se nemohou uplatnit na trhu práce jiným způsobem. Může se také jednat o pracovní místo, které bylo vytvořeno za účelem samostatné výdělečné činnosti.

Na společensky účelná místa může být poskytnut příspěvek. Je nutnost odborného posudku v případě že se jedná o více než 5 pracovních míst. Výše příspěvku se odvíjí od výše průměrné mzdy.

e) překlenovací příspěvek

Může být poskytnut osobě samostatně výdělečně činné na základě dohody. Poskytuje se na úhradu vzniklých nákladů v období, na které byl příspěvek poskytnut. Nejdéle je možno pobírat příspěvek po dobu 5 měsíců.

f) příspěvek v době částečné nezaměstnanosti

Tento příspěvek je možné poskytnout zaměstnavateli, který vlivem určitých faktorů není schopen poskytnout práci. Úřad práce poskytuje zaměstnanci nejméně 70% průměrného výdělku.

g) příspěvek na zapracování

Příspěvek může být zaměstnavateli přiznán finančním úřadem v případě, že zaměstnavatel zaměstná uchazeče, kterému věnuje úřad práce vyšší péči. Příspěvek lze poskytnout maximálně na 3 měsíce. Měsíční příspěvek může dosahovat velikosti maximálně poloviny minimální mzdy.

h) příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program

Jestliže podnikatel přechází na nový podnikatelský program, může mu být přiznán příspěvek na částečnou úhradu mzdy zaměstnanců, pokud nemůže zaměstnancům zabezpečit práci ve standardním týdenním rozsahu. Příspěvek může být poskytován maximálně po dobu 6 měsíců ve výši maximálně poloviny minimální mzdy měsíčně.

[7]

1.3.2 Pasivní politika zaměstnanosti

Pojem pasivní politika nezaměstnanosti se již nevyužívá, takže jej není možno nalézt v zákoně č. 435/2004 Sb., ale podstata pasivní politiky zaměstnanosti je popsána pod hlavou III podpora nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci. Pasivní politikou zaměstnanosti se rozumí zajištění zaměstnání uchazečům o práci a dále hmotné zabezpečení uchazečů o práci.

[17]

Podpora v nezaměstnanosti

Je nutné posoudit, zda má uchazeč o zaměstnání nárok na podporu nebo nemá. O nároku rozhoduje krajská pobočka úřadu práce. V zákoně jsou stanoveny následující podmínky, za kterých má uchazeč nárok na podporu v nezaměstnanosti.

- a) získal v rozhodném období zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu v délce alespoň 12 měsíců
- b) požádal krajskou pobočku Úřadu práce, u které je evidován jako uchazeč o zaměstnání, o poskytnutí podpory v nezaměstnanosti
- c) není poživatelem starobního důchodu ke dni, kdy má být podpora přiznána.

Rozhodné období je předpokladem pro vyplácení podpory v nezaměstnanosti, a jedná se o období 2 let před zavedením uchazeče o zaměstnání do evidence.

Podmínka týkající se předchozího zaměstnání v období 12 měsíců může být splněna i započtením náhradní doby zaměstnání. Zákon přesně vymezuje jednotlivé pojmy, které jsou charakterizovány jako náhradní doba zaměstnávání. Výběrově lze považovat za tuto dobu přípravu osoby se zdravotním postižením na práci, pobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, osobní péče o dítě do věku 4 let a jiné.

Doba podpory nezaměstnanosti je rozdílná podle věku uchazeče o zaměstnání a její rozdíl je v době vyplácení podpory.

Výše podpory v nezaměstnanosti se vyčíslí jako procentuální částka z průměrného měsíčního výdělku nebo z vyměřovacího základu. Maximální výše podpory je stanovena na 0,58 násobek průměrné měsíční mzdy.

[7]

Podpora při rekvalifikaci

Krajská pobočka úřadu práce musí rozhodnout, zda má uchazeč o zaměstnání nárok na podporu při rekvalifikaci. Tento nárok má uchazeč, který se účastní rekvalifikačního kurzu pod krajskou pobočkou úřadu práce. Maximální výše podpory při rekvalifikaci je stanovena na 0,65 násobek průměrné měsíční mzdy. [7]

1.3.3 Úřad práce

Pokud se jedná o pojem nezaměstnanost je nutno zmínit též instituci, která se primárně nezaměstnaností zabývá, a tou je Úřad práce. Jedná se o správní orgán, který má celostátní působnost a je účetní jednotkou. Sídlo Úřadu práce se nachází v Praze a jeho celostátní působnost je dána pobočkami jednotlivých krajských úřadů práce.

Nadřízeným správním orgánem je MPSV. Činnost úřadu práce je konána i na mezinárodní úrovni, kdy slouží jako kanál pro elektronickou komunikaci mezi členskými státy EU v oblasti sociálního zabezpečení a zaměstnanosti.

Úřad práce plní úkoly v různých oblastech. Jsou jimi zaměstnanost, ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, státní sociální podpory, dávek pro osoby se zdravotním postižením, příspěvku na péči, pomoci v hmotné nouzi, inspekce poskytování sociálně právní ochrany a dávek pěstounské péče.

[8]

2 Popis struktury nezaměstnaných

Pro lepší pochopení struktury nezaměstnaných OS bude toto téma rozděleno do několika podkapitol, které budou zpracovány pro vstup do problematiky nezaměstnanosti.

2.1 Obecné informace o okrese Sokolov

OS náleží pod Karlovarský kraj (dále KK), který leží na západě ČR. KK je třetím nejmenším krajem v republice, hned po Pražském a Libereckém kraji. Celková rozloha KK je 3314,4 km², avšak zabírá pouhých 4,2% z území ČR a 2,8% obyvatel z ČR. V oblasti počtu obyvatel je KK na posledním místě s 296749 obyvateli ke konci roku 2016. KK je rozdělen do tří okresů, které jsou OS, okres Karlovy Vary a okres Cheb. [11]

OS je nejmenším regionem v KK s rozlohou 753,8 km² což je asi 22,75% plochy z celkové rozlohy kraje a počtem obyvatel 89127 ke konci roku 2016. OS je rozdělen na 6 mikroregionů a obsahuje celkem 38 obcí. Tyto mikroregiony jsou Sokolov, Chodov, Kraslice, Horní Slavkov, Kynšperk nad Ohří a Loket. [12]

Podíl nezaměstnaných osob je jeden z nejhorších v ČR, konkrétně se OS umístil v roce 2016 na 73. místě z celkem 77 okresů. Hodnota podílu nezaměstnaných dosahovala výše 7,43%, přičemž celorepublikový průměr dosahoval hodnot k 31. 12. 2016 na úrovni 5,19%. [12]

OS je velmi odlišný od okresu Karlovy Vary a Cheb, které jsou zaměřeny především na lehký průmysl a lázeňství. OS se řadí mezi okresy, kde převládá především průmysl paliv, díky bohatým zásobám hnědého uhlí. Dále jsou zastoupeny průmysl strojírenský, chemický či textilní. Postupně však dochází k útlumu těžby, takže bude muset dojít ke změně nositele ekonomické síly. Zemědělství není v okrese příliš rozšířené, kvůli půdní nevhodnosti v důsledku důlní činnosti. Životní prostředí je OS na nejhorší úrovni v kraji, kde hlavním důvodem je průmyslová činnost, které dominuje těžba hnědého uhlí. Postupně však dochází k zlepšování životního prostředí v okrese například pomocí zalesňování či zatápění důlních výsypek. Vlivem zmenšování důsledků těžby, tedy vlivem rekultivací, dochází k zvyšování pozornosti směrem k rozvoji cestovního ruchu

či rekreačním aktivitám. Jako nositele mohou být zmíněna například koupaliště Michal a Medard, jež jsou bývalými důlními oblastmi. [12]

2.2 Struktura obyvatelstva okresu Sokolov

V OS žilo ke konci roku 2016 89127 osob. Obyvatelé jsou rozděleni podle pohlaví téměř na půl, protože je zde 44708 žen a 44419 mužů. [14]

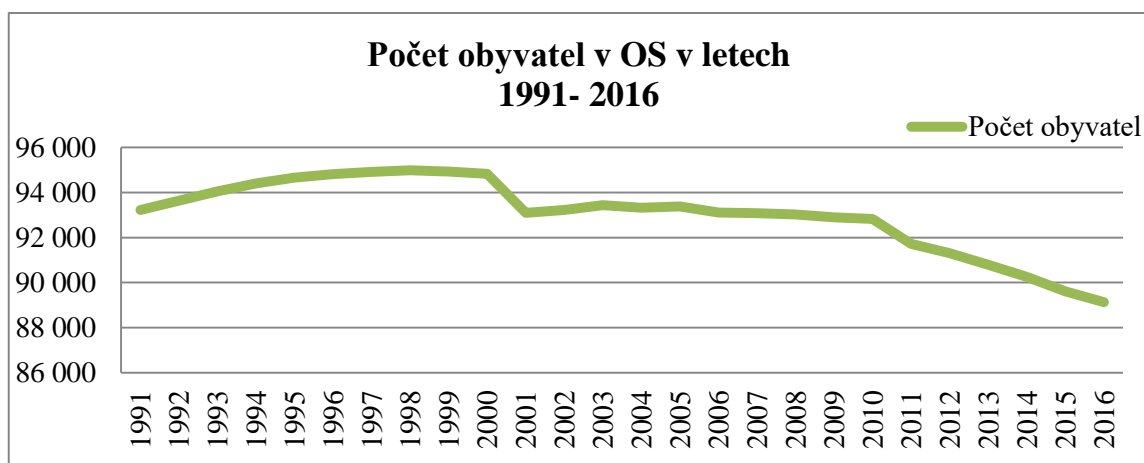
Obyvatelstvo OS je v rámci profesí přizpůsobeno charakteru okresu, jakožto centru těžkého průmyslu. Jedná se především o profese dělnické a o profese průmyslové.

Z ohledu vzdělanosti patří OS mezi okresy s velmi nízkou vzdělaností. Nejvyšší zastoupení zde mají lidé s vystudovanou základní a střední školou. Vysokoškolsky vzdělaných je zde minimální počet.

Věková struktura obyvatelstva se přiklání ke stárnutí populace v OS. Počet obyvatel v předproduktivním a produktivním věku se neustále snižuje. Tento jev nastává důsledkem různých příčin, jako například zvyšující se míra emigrace z okresu. Stárnutí obyvatelstva lze pozorovat na zvyšujících se hodnotách osob v poproduktivním věku.

[19]

Graf č. 4 - Vývoj počtu obyvatel v OS

Vlastní zpracování, dle dat ČSÚ dostupných z: <https://www.czso.cz/csu/xk/vyvoj-poctu-obyvatel-v-obcich-karlovarskeho-kraje-v-letech-19912015>,
<https://www.czso.cz/csu/czso/d-obyvatelstvo-predbezne-vysledky-vlsra4c4lx>

Vlivem stárnutí obyvatelstva se zvyšuje i průměrný věk, který v OS dosahuje hodnot 41,2 let, což téměř odpovídá průměru ČR, který dosahuje hodnoty 41,9 let. Stárnutí obyvatelstva lze pozorovat nejen v KK, ale i v celé ČR. [19]

Co se týče migrace v OS, jsou zde zaznamenány dlouhodobě vyšší hodnoty u počtu vystěhovalých osob než u osob přistěhovalých. Migrace je jedna z hlavních příčin úbytku obyvatelstva. Své zastoupení zde mají i cizinci, avšak v OS bylo na začátku roku 2016 nejmenší množství cizinců v KK a to pouhá 3% přičemž krajský průměr je více než o polovinu větší, tedy 6,4% cizinců. Nejvyšší zastoupení z pohledu menšin zde mají národnosti romská, vietnamská, slovenská a německá. [23]

2.3 Struktura nezaměstnaných v okrese Sokolov

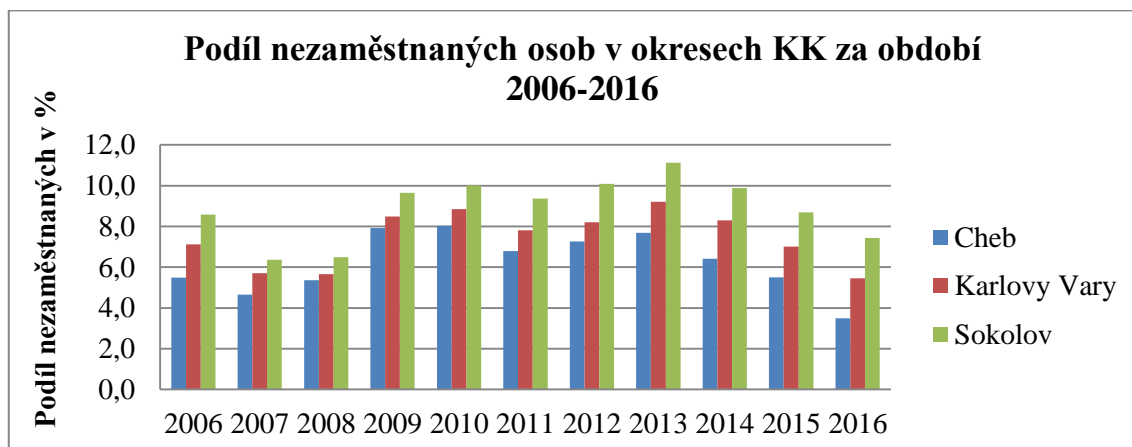
Pro určení struktury nezaměstnaných OS je nutno nejdříve popsat základní údaje týkající se nezaměstnanosti. Následující úseky textu budou vztahovány k datu 31. 12. 2016, protože účelem této kapitoly je popsat současnou strukturu nezaměstnaných v OS.

KK, v němž se OS nachází, se dlouhodobě potýká s vysokým podílem nezaměstnaných osob, který se k 31. 12. 2016 pohyboval na úrovni 5,45%, což řadí tento kraj v porovnání s ostatními kraji na 5 místo od konce. [15] KK si nepříznivý titul kraje s vysokou nezaměstnaností drží dlouhodobě. Z pohledu okresů lze pozorovat velmi odlišné hodnoty. Nejlépe si ze všech okresů KK vede okres Cheb, kde se podíl nezaměstnaných pohybuje pod celorepublikovým průměrem na úrovni 3,5%, za ním se nachází okres Karlovy Vary s hodnotou 5,5%, je tedy téměř totožný s hodnotami celého kraje, nejhorší situaci lze pozorovat dlouhodobě v OS s hodnotou podílu nezaměstnaných osob 7,4%. V OS bylo k 31. 12. 2016 v evidenci úřadu práce 481 volných pracovních míst zatímco dosažitelných uchazečů o zaměstnání bylo na 4455. Pro porovnání v okrese Cheb, který dosahuje velmi příznivých hodnot v oblasti zaměstnanosti, bylo v okresu Cheb na 1733 volných pracovních míst, zatímco uchazečů o zaměstnání 2127. Rozdíly jednotlivých hodnot jsou velmi znatelné.

V ČR byl podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2016 na úrovni 5,2%.

V následujícím grafu je zachycen vývoj podílu nezaměstnaných osob v jednotlivých okresech KK pro pozorování dlouhodobě špatného vývoje podílu nezaměstnaných OS. Data jsou zachycena za období 2006-2016 vždy k poslednímu datu roku, tedy k 31.12.

Graf č. 5 - Podíle nezaměstnaných v KK za období 2006-2016

Vlastní zpracování, dle dat MPSV dostupných z:

http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady

Z grafu je patrné, že v posledních letech dochází k postupnému snižování podílu nezaměstnaných osob, což může být zapříčiněno různými faktory, které daný ukazatel postupně snižují. Negativní i pozitivní faktory působící na pohyby ukazatele podílu nezaměstnaných osob budou popsány v kapitole Příčiny vývoje nezaměstnanosti na Sokolovsku.

Struktura nezaměstnaných bude popsána třemi způsoby. Nejprve bude popsána struktura nezaměstnaných podle stupně nejvyššího dosaženého vzdělání, kde budou druhy vzdělání rozdělena do určitých skupin. Druhý způsob dělení bude podle věkových skupin a posledním způsobem bude rozdělení uchazečů podle doby, jakou strávili v evidenci na úřadu práce tedy podle délky nezaměstnanosti.

K 31. 12. 2016 bylo na úřadu práce evidováno 4775 uchazečů o zaměstnání. Z tohoto počtu však bylo dostupných uchazečů pouze 4455. Toto číslo uchazečů se rozdělilo téměř napůl z ohledu na pohlaví, kde bylo zastoupení nezaměstnaných žen 2268, což jen mírně převyšovalo uchazeče mužského pohlaví. Z celkového počtu dosažitelných uchazečů bylo celkem 619 uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce se zdravotním postižením a uchazečů s nárokem na podporu v nezaměstnanosti bylo 718.

Na celkový počet 4455 dosažitelných uchazečů o zaměstnání vychází ke konci roku 2016 pouze 481 volných pracovních míst z čehož 175 míst je vhodných pro absolventy škol a mladistvé osoby a 33 volných pracovních míst je vhodných pro osoby se

zdravotním postižením. Z těchto údajů vznikl ukazatel, který ukazuje počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce na 1 pracovní místo v evidenci úřadu práce. Tento ukazatel dosahoval hodnoty 9,3 na konci roku 2016. [16]

2.3.1 Podle nejvyššího dosaženého vzdělání

Struktura uchazečů o zaměstnání podle nejvyššího dosaženého vzdělání má v OS poměrně špatnou úroveň. Důvodem je především vysoký počet uchazečů, kteří mají vzdělání neúplné nebo jsou bez vzdělání. Tato hodnota je nejvyšší z ČR z pohledu okresů a sám KK má největší množství těchto uchazečů v rámci všech krajů.

Z celkového počtu uchazečů, kterým je 4775, je nevzdělaných a vzdělaných pouze se základním vzděláním více než polovina uchazečů tedy 2633, z čehož uchazečů se základním vzděláním je 1158. Tito uchazeči mají velký problém s uplatněním na trhu práce nejen proto, že nejsou žádáni ze strany zaměstnavatelů, ale i proto že tato skupina uchazečů bývá často nezaměstnána dobrovolně s tím, že pobírají sociální dávky, tedy jsou závislí na podpoře státu. Zaměstnavatelé vyžadují osoby s vyšší kvalifikací, případně i praxí v oboru. Mezi tuto skupinu patří často lidé, kteří jsou alkoholici či sociálně nepřizpůsobiví, tedy problémové skupiny obyvatel.

Druhou již méně početnou skupinu tvoří uchazeči, kteří jsou vyučeni, či mají střední odborné vzdělání s maturitou. Počet těchto uchazečů je celkem 1716, z čehož vyučených je 1296. Problémem nezaměstnanosti těchto uchazečů je přesycení trhu práce. Poptávka po absolventech učebních oborů či odborných oborů s maturitou je nedostatečná k nabídce.

Uchazečů, kteří mají vysokoškolské či vyšší odborné vzdělání, a jsou evidováni na úřadu práce je pouhých 89. Jedná se o nejméně zastoupenou skupinu.

Jednotlivé hodnoty v tabulce představují konkrétní počty uchazečů.

Tabulka č. 1 - Struktura uchazečů dle nejvyššího dosažené vzdělání k 31. 12. 2016

Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce celkem	Neúplné a bez vzdělání	Základní	Vyučení	Střední bez maturity
4 775	1 475	1 158	1 296	197
Vyučení s maturitou	Úplné střední všeobecné s maturitou	Úplné střední odborné s maturitou	Vyšší	Vysokoškolské
83	57	420	10	79

Vlastní zpracování, dle dat ČSÚ dostupných z:

https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&pvo=ZAM10&katalog=30853&u=v178__VUZEMI__101__40444&c=v3~3__RP2016&v=v166__null__null__null&str=v178&rouska=true&clsp=null#w=

[20]

2.3.2 Podle věkové struktury

Struktura uchazečů o zaměstnání podle věku má postupem času u mladých uchazečů klesající trend, zatímco starších uchazečů o práci přibývá. Pro popis věkové struktury bude obyvatelstvo rozděleno do 3 intervalových skupin, které budou od 19 do 24 let, od 25 do 49 let a od 50 let výše. Toto rozdělení je provedeno z důvodu rozdílnosti popisovaných skupin.

Věková skupina od 19 do 24 let je zastoupena v počtu nezaměstnaných 704 uchazeči. Jedná se o skupinu uchazečů, která za sebou má malé nebo žádné zkušenosti se zaměstnáním.

Skupina osob ve věku od 25 do 49 let eviduje nejvyšší množství uchazečů o zaměstnání v počtu 2591 uchazečů. Tato skupina uchazečů je zastoupena osobami, které jsou na vrcholu své ekonomické aktivity, avšak nemohou nalézt práci. Skutečnost neschopnosti nalézt práci může být dána řadou příčin, jako například strukturální nerovnováhou nabídky a poptávky po práci, či nemožností dopravy do zaměstnání.

Skupina od 50 let je zastoupena 1480 uchazeči v OS. Jedná se o skupinu uchazečů, kteří se postupně přibližují konci své ekonomické aktivity. Pro zaměstnavatele již nejsou příliš atraktivní, i přes své praktické zkušenosti zaměstnavatelé vidí především negativa jako jsou věk a pracovní výkon.

Jednotlivé hodnoty v tabulce představují konkrétní počty uchazečů.

Tabulka č. 2 - Struktura uchazečů dle věkové struktury k 31. 12. 2016

Věkové skupiny					
do 19 let	20 - 24 let	25 - 29 let	30 - 34 let	35 - 39 let	40 - 44 let
231	473	479	500	482	578
45 - 49 let	50 - 54 let	55 - 59 let	60 - 64 let	65 a více let	
552	559	613	278	30	

Vlastní zpracování, dle dat ČSÚ dostupných z:

https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&pvo=ZAM10&katalog=30853&u=v178__VUZEMI__101__40444&c=v3~3__RP2016&v=v166__null__null__null&str=v178&rouska=true&clsp=null#w=

[20]

2.3.3 Podle délky nezaměstnanosti

Délka nezaměstnanosti hraje důležitou roli pro získání určitého zaměstnání. Pro určení délky nezaměstnanosti bude nezaměstnanost rozdělena na 3 úseky. Prvním jsou nezaměstnaní do 3 měsíců, druhým jsou nezaměstnaní od 3 měsíců do 12 měsíců a třetím jsou nezaměstnaní více než 12 měsíců.

Nezaměstnaní do 3 měsíců jsou považováni za krátkodobě nezaměstnané. V OS je takto krátkodobě nezaměstnaných 1316 z celkového počtu 4775 uchazečů. Jedná se především o frikční či sezónní nezaměstnanost, tedy o nezaměstnanost v době ukončení studií, přechodu do jiného zaměstnání či o nezaměstnanost způsobenou vlivem sezónnosti.

Další skupinou jsou osoby střednědobě nezaměstnané, v době od 3 do 12 měsíců. v OS je takových uchazečů 1219. Tito uchazeči jsou ochotni pracovat, avšak nemohou z nějakého důvodu nalézt práci. Problémy nastávají jak v rámci sociálního postavení takto nezaměstnaných, tak v rámci jejich kvalifikačních schopností, které vlivem nezaměstnanosti upadají. Postupně dochází ke ztrátě pracovních návyků a vlivem délky nezaměstnanosti i ke ztrátě motivace hledat práci.

Poslední skupinou jsou dlouhodobě nezaměstnaní, tedy nezaměstnaní déle než 12 měsíců. Tato skupina je v OS nejpočetnější a dosahuje hodnoty 2240 uchazečů. Většina těchto uchazečů pobírá sociální dávky, které v tomto případě snižují potřebu a snahu

uplatnit se na trhu práce. Často se jedná o uchazeče s nižším dosaženým vzděláním. Vlivem délky nezaměstnanosti dochází k řadě sociálních problémů.

Jednotlivé hodnoty v tabulce představují konkrétní počty uchazečů.

Tabulka č. 3 - Struktura uchazečů dle délky nezaměstnanosti k 31. 12. 2016

Délka nezaměstnanosti					
do 3 měsíců	více než 3 měsíce až 6 měsíců	více než 6 měsíců až 9 měsíců	více než 9 měsíců až 12 měsíců	více než 12 měsíců až 24 měsíců	více než 24 měsíců
1 316	615	335	269	640	1 600

Vlastní zpracování, dle dat ČSÚ dostupných z:

https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&pvo=ZAM10&katalog=30853&u=v178__VUZEMI__101__40444&c=v3~3__RP2016&v=v166__null__null__null&str=v178&rouska=true&clsp=null#w=

[20]

2.4 Největší zaměstnavatelé okresu Sokolov

Pro popis nezaměstnanosti OS, která dosahuje nejvyšší úrovně v KK, budou nyní uvedeni největší zaměstnavatelé v tomto okrese. Je nutno zmínit že většina těchto největších zaměstnavatelů působí přímo ve městě Sokolov. Informace jsou k datu 31. 12. 2016.

Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.

Sokolovská uhelná je nejvýznamnější zaměstnavatel nejen v OS, ale jedná se o společnost s největším počtem zaměstnanců v celém KK. Počet zaměstnanců této společnosti byl 3119. Sídlo Sokolovské uhelné se nachází přímo ve městě Sokolov.

Hlavní činností společnosti je těžba hnědého uhlí a dále výroba a rozvod elektřiny. Ačkoliv se jedná o nejmenší hnědouhelnou těžební společnost v ČR, tak je Sokolovská uhelná významným producentem tříděných a prachových druhů uhlí a největším nezávislým výrobcem a dodavatelem elektrické energie. S ohledem na KK se jedná o největšího výrobce a distributora tepelné energie. Počty zaměstnanců se postupem času cíleně snižují. Tato skutečnost je řešena především odchody do důchodu. Nové

zaměstnance získává společnost především z řad studentů odborných technických oborů, se kterými spolupracuje již během studia v rámci odborných praxí. Sokolovská uhelná si uvědomuje, jaký dopad má její činnost na životní prostředí v kraji, takže se aktivně zapojuje do programů, které pomáhají zlepšit a revitalizovat životní prostředí v kraji.

[35]

NEMOS SOKOLOV s.r.o.

Nemocnice Sokolov je druhým největším zaměstnavatelem v rámci OS. Počet zaměstnanců nemocnice byl 800. Sídlo společnosti se nachází v Praze, avšak sama nemocnice se nachází v centru města Sokolov.

Nemocnice Sokolov se zabývá poskytováním ústavní zdravotní péče. Nemocnice dokončila řadu projektů týkající se například modernizace, nových technologií či zvyšování kvalifikace personálu. Projekty probíhají i v současné době a nemocnice má v plánu podobné projekty podporovat i do budoucna. Problémem nemocnice je nedostatek kvalifikovaného personálu. Tento personální problém řeší nemocnice personálem ze zahraničí.

[35]

Wieland Electric s.r.o.

Počet zaměstnanců společnosti Wieland Electronic byl 464. Sídlo společnost je v Sokolově.

Wieland Electronic se pohybuje v oblasti zpracovatelského průmyslu a zabývá výrobou a montáží elektronických součástek. Jedná se o společnost se zahraniční spoluúčástí, jež má další provozy v SRN a v Číně.

[35]

SKF Lubrication Systems CZ, s.r.o.

SKF Lubrication Systems CZ v roce 2016 mělo 402 zaměstnanců. Sídlem společnosti je Chodov u Karlových Varů.

Jedná se o společnost zabývající se výrobou centrálních mazacích systémů, jež jsou hojně využívány v oborech těžkého a zpracovatelského průmyslu. Firma je zaměstnavatelem především v technických oborech.

[35]

Hexion a.s.

Hexion eviduje 340 zaměstnanců. Sídlo společnosti se nachází v Sokolově.

Společnost se zabývá především výrobou nebezpečných chemických látek a chemických přípravků, které jsou klasifikovány jako vysoce toxické. Dalšími činnostmi, kterými se společnost Hexion zabývá, jsou například projektová činnost, výroba elektřiny či podnikání s nebezpečnými odpady. Personální problém je nedostatek specializovaných zaměstnanců v rámci chemického průmyslu. Do budoucna se nepředpokládá zvýšené nabírání či propouštění zaměstnanců.

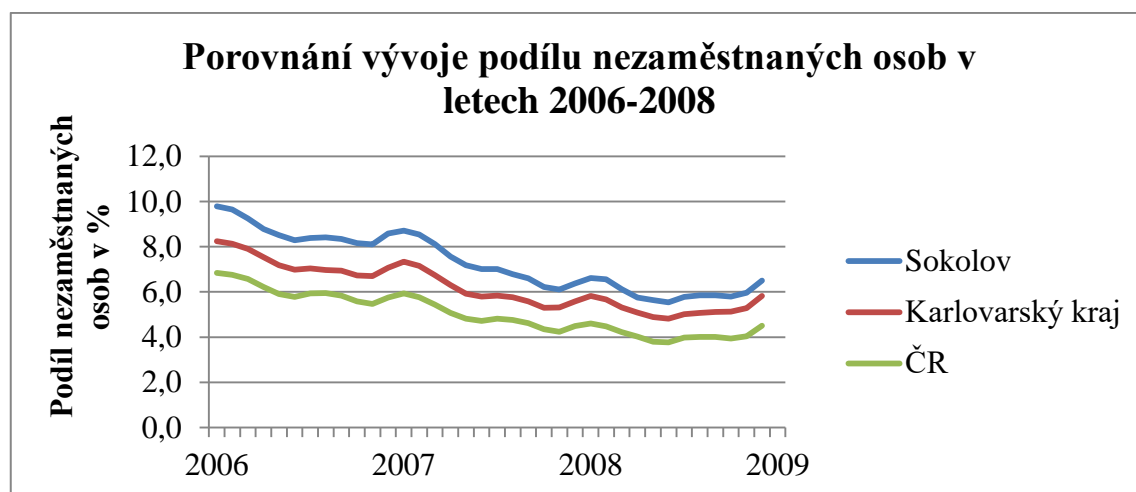
[35]

3 Vývoj nezaměstnanosti na Sokolovsku

V předchozí kapitole byly popsány nejen základní informace týkající se struktury nezaměstnaných OS, ale také obecné informace o celkové struktuře obyvatelstva včetně popisu OS. Veškerá data byla popisována ke konci období 2016, tedy k stavu současnému. Nyní budou informace o nezaměstnanosti interpretována v čase. Vývoj nezaměstnanosti v OS bude proveden od roku 2006. Vývoj nebude proveden za každý rok zvlášť, ale proběhne za určité období z důvodu souvislostí mezi obdobími. Rozlišení jednotlivých období bude provedeno na základě celosvětové hospodářské krize z roku 2009. Tato období budou 2006-2008 tedy od roku 2006, kdy byla konjunktura ekonomiky do začátku hospodářské krize, 2009-201,1 tedy období hospodářské krize a její časné důsledky, 2012-2014 doznívání krize a 2015-2016 jako současné období. Porovnávání vývoje nezaměstnanosti mezi jednotlivými léty proběhne pomocí různých kritérií. Nejprve bude analyzována nezaměstnanost za období, která bude porovnána v čase s údaji pro OS, KK a pro ČR. Dále bude porovnána nezaměstnanost s ohledem na volná pracovní místa v rámci jednotlivých okresů KK, a nakonec bude rozebrána struktura nezaměstnaných v rámci daného období pro OS. Tato struktura nezaměstnaných bude porovnávána podle věkové a vzdělanostní struktury, a podle délky nezaměstnanosti. Tato struktura bude popisovat vývoj za období, avšak uvedené hodnoty budou vždy z dat za poslední čtvrtletí každého roku v daném období.

3.1 Vývoj nezaměstnanosti v roce 2006 – 2008

Graf č. 6 - Vývoj nezaměstnanosti v roce 2006 – 2008

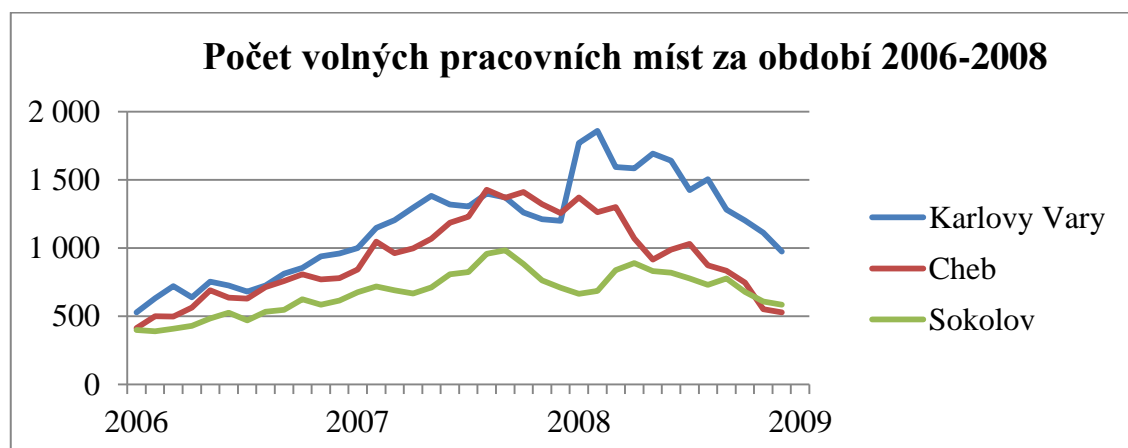
Vlastní zpracování, dle dat MPSV dostupných z:

http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady

Graf sledující podíl nezaměstnaných v OS v daném období kopíruje klesající trend celorepublikového průměru i průměru za KK. Z Grafu je patrné, že OS zaostává za celorepublikovým i karlovarským průměrem v ohledu podílu nezaměstnaných osob. Tato skutečnost bude pozorována za všechna analyzovaná období vývoje nezaměstnanosti. Hodnoty klesají až do konce roku 2008, za což může řada faktorů, mezi které patří například pozitivní vývoj ekonomiky či aktivní politika zaměstnanosti. Na konci roku 2008 dochází k nárůstu hodnot, což je způsobeno začátkem hospodářské krize. Kolísavý trend křivek na přelomu jednotlivých let je způsoben sezónním vlivem prací. Nejvyšší hodnoty 9,8% je v OS dosaženo na začátku roku 2006, přičemž v ČR byl podíl nezaměstnaných o 3% vyšší. V rámci období bylo dosaženo od začátku (9,8%) do konce (6,5%) sledovaného období rozdílu 3,3%. [9, 25, 26, 27]

Volná pracovní místa

Graf č. 7 - Volná pracovní místa v období 2006-2008

Vlastní zpracování, dle dat MPSV dostupných z:

http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/vyvoj_od_072004

Počet volných míst se ve všech okresech KK v letech 2006 a 2007 postupně zvyšoval. Na zvyšování počtu volných pracovních míst mělo vliv několik faktorů. Tento pozitivní vývoj se změnil až na konci roku 2007, kdy došlo ve všech okresech k postupnému snižování počtu volných pracovních míst. Toto snižování bylo způsobeno začátkem hospodářské krize. V OS došlo za sledované období k nárůstu pracovních míst z 399 na začátku roku 2006, na 585 na konci roku 2008, kdy nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v 9 měsíci roku 2007 s hodnotou 983 pracovních míst. Vývoj pracovních míst v OS je velmi podobný vývoji v okrese Karlovy Vary a Cheb. [24]

Nejvíce pracovních míst je s ohledem na vzdělání nabízeno uchazečům bez vzdělání a s výučním listem. Pracovních pozic, na které je nutný výuční list, je za celé sledované období zdatelně nejvíce. Avšak v OS je vysoká nabídka, ale nízká poptávka po takto orientovaných pracovních místech. [19]

Dle klasifikace zaměstnání (KZAM), byla s ohledem na volná pracovní místa nejvíce zastoupena ve všech obdobích třída 7., což jsou řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé a opraváři. Dále je v OS celoroční poptávka po zdravotním personálu. [19]

Struktura nezaměstnaných

Ve sledovaném období docházelo ke snižování počtu uchazečů o zaměstnání od začátku roku 2006 s hodnotou 6699, po 6 měsíc v roce 2008, kdy dosáhl počet uchazečů hodnoty 3939. Rozdíl je tedy 2760 uchazečů v průběhu 30 měsíců. Počet nezaměstnaných se v posledních měsících sledovaných roků pohyboval pro rok 2006 na hodnotách 5941 uchazečů, pro 2007 zde bylo 4500 uchazečů, a v posledním měsíci roku 2008 zde bylo 4534 uchazečů. Tento fakt je dokázán i na výše uvedených grafech, kde podíl nezaměstnaných osob postupně klesá a počet volných pracovních míst se zvyšuje až do roku 2008. [19]

Věková struktura

Věková struktura uchazečů je za sledované období poměrně vyrovnaná z pohledu stejného času a různých věkových skupin. Hodnoty věkových intervalů vykazují malé odchylky v počtu uchazečů v rámci věkových skupin z intervalu 20-54 let, kde nejvyšší počty jsou na krajích tohoto souhrnného intervalu tedy u osob ve věku 20-24 let a 50-54 let. Počty uchazečů mimo interval (mladší a starší) jsou výrazně nižší. Průměrný věk na konci roků 2006, 2007 a 2008 byl 37,7 let, 38,9 let a 38,2 let. [19]

Vzdělanostní struktura

Již ve zkoumaném období 2006-2008 patřil OS mezi okresy s velice špatnou vzdělaností. Největší počet uchazečů o zaměstnání má ukončeno základní vzdělání. Na druhém místě skončili střední odborné školy s výučním listem. Dle údajů k poslednímu čtvrtletí roku 2006, 2007 a 2008 tvořili tyto dvě skupiny 69,25%, 67,9% a 69,6% ze všech uchazečů o zaměstnání. [19]

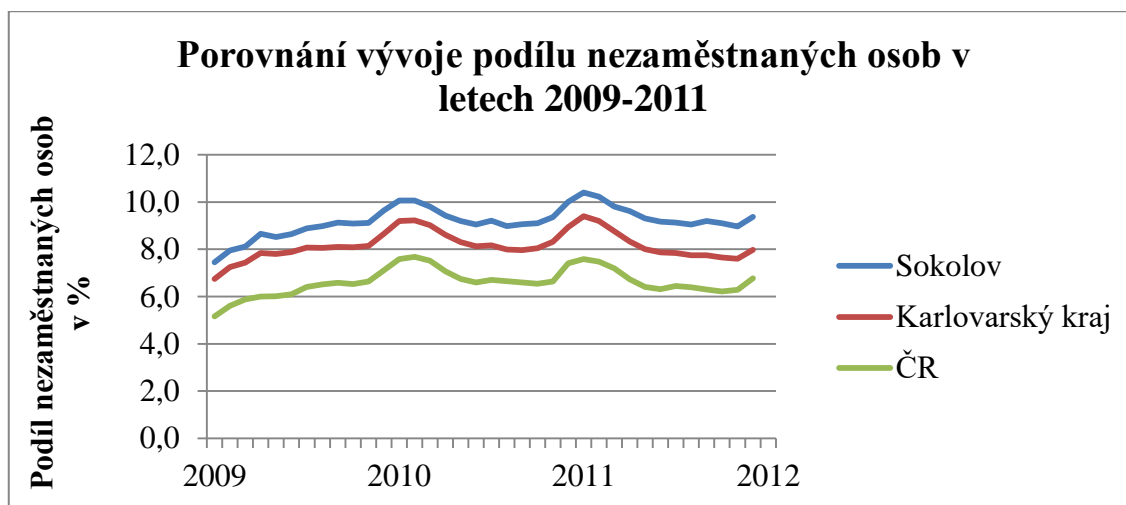
Podle zaměstnání byla nezaměstnanými nejvíce zastoupena třída 9., tedy pomocní a nekvalifikovaní pracovníci. [19]

Délka nezaměstnanosti

Dle údajů za rok 2006 a 2007 bylo s ohledem na délku nezaměstnanosti nejvíce uchazečů nezaměstnaných nad 24 měsíců. Tedy nejvyšší hodnota patřila dlouhodobě nezaměstnaným. Druhou pozici obsadila délka nezaměstnanosti do 3 měsíců. Dle měření v roce 2008 však nastala změna a nejpočetnější skupinou uchazečů byla skupina s délkou nezaměstnanosti do 3 měsíců. Naopak druhý nejvyšší počet nezaměstnaných byl naměřen s hodnotami nad 24 měsíců. Tato změna nastala především vlivem působení hospodářské krize, kdy docházelo k vysokému propouštění a nízkému přijímání pracovníků. [19]

3.2 Vývoj nezaměstnanosti v roce 2009 – 2011

Graf č. 8 - Vývoj nezaměstnanosti v roce 2009 – 2011

Vlastní zpracování, dle dat MPSV dostupných z:

http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady

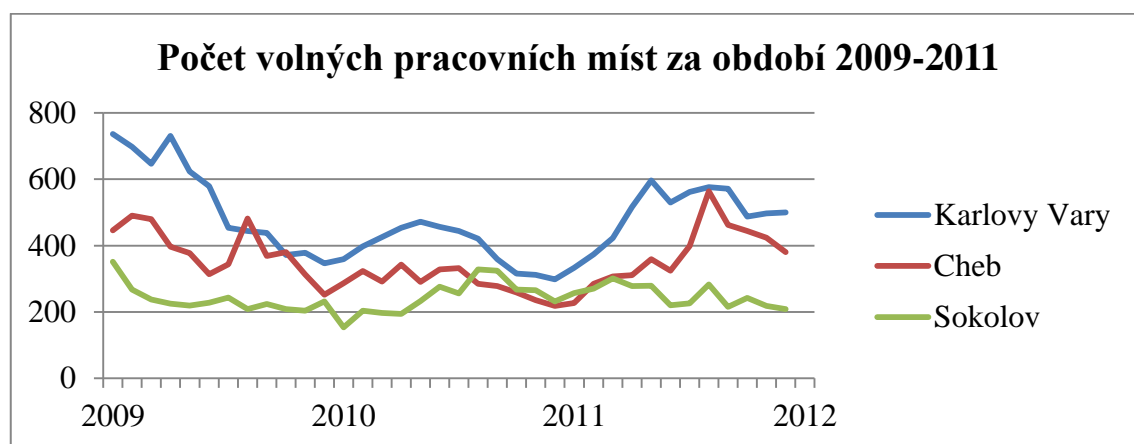
Graf popisující vývoj podílu nezaměstnaných v daném období ukazuje znatelný rozdíl oproti grafu, který zachycoval období 2006 – 2008, ve kterém docházelo k průběžnému klesání hodnot podílu nezaměstnanosti. V Období 2009-2011 dochází k dlouhodobému zvyšování podílu nezaměstnaných osob. Tento trend byl nejvíce ovlivněn vlivem celosvětové hospodářské krize, jež ovlivnila ekonomiku ČR až na regionální úroveň. Ve sledovaném období graf vývoje podílu nezaměstnanosti OS téměř přesně kopíruje zbylé

dvě křivky pro ČR a KK. Vlivem zvyšování podílu nezaměstnaných docházelo k propouštění zaměstnanců a k utlumování výroby podniků. Nejvyšších hodnot bylo v OS dosaženo na začátku roku 2011, kdy byla hodnota podílu nezaměstnaných 10,4%, což přesahovalo celorepublikový průměr o 2,8%. Na počátku období byla hodnota podílu nezaměstnaných v OS 7,4%, kdežto na konci sledovaného období byla tato hodnota 9,4%, což znamená zvýšení nezaměstnanosti ve sledovaném období o 2%.

[9, 28, 29, 30]

Volná pracovní místa

Graf č. 9 - Volná pracovní místa v období 2009-2011

Vlastní zpracování, dle dat MPSV dostupných z:

http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/vyvoj_od_072004

Dramatický pokles volných pracovních míst na přelomu let 2008 a 2009 byl způsoben mimo jiné i dopady celosvětové hospodářské krize. V OS bylo k 31. 12. 2008 evidováno 585 pracovních míst. Již k 31. 1. 2009 došlo ke snížení těchto pracovních míst až na 351, což je i přes meziroční pokles nejvyšší hodnota za sledované období. Ze začátku roku 2009 došlo k dalšímu snižování pracovních míst a hodnoty se postupně ustálili nad hodnotou 200 volných pracovních míst. K nejhoršímu poklesu a došlo na přelomu let 2009 a 2010, kdy bylo v OS pouhých 153 volných pracovních míst, což je i nejnižší hodnota za sledované období. V roce 2011 lze sledovat mírný nárůst pracovních míst. V rámci celého sledovaného období se snížil počet pracovních míst od začátku roku 2009 (351) do konce roku 2011 (208) o 143. V porovnání s ostatními okresy již dochází k rozdílům především na konci období. [24]

Nejvíce volných pracovních míst vzhledem k požadovanému vzdělání je dostupných pro vyučené uchazeče. Avšak přetrvává zde nesoulad mezi nabídkou a poptávkou po pracovních místech. [19]

Dle klasifikace zaměstnání (KZAM) připadlo nejvíce pracovníků opět na 7. třídu, avšak vysoké zastoupení zde měla i třída 3., tedy techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech. [19]

Struktura uchazečů

V průběhu období se stav uchazečů postupně zhoršuje. Za rok 2009 dochází k nárůstu uchazečů o zaměstnání o 1344. Tento stav se mírně zlepšuje až v průběhu roku 2010, kde však na konci roku dojde k opětovnému nárůstu uchazečů. Tento nárůst dosáhne nejvyšší hodnoty ve sledovaném období a to k lednu roku 2011 s hodnotou 6935 uchazečů, od té doby se počet uchazečů redukuje z důvodu novely zákona o zaměstnanosti. Opět lze sledovat vzájemné působení jednotlivých ukazatelů, kdy vývoj počtu uchazečů odpovídá vývoji počtu pracovních míst a vývoji podílu nezaměstnaných osob. Příčinou nárůstu je především ekonomická krize. Dále začíná k 1. 1. 2011 platit novela zákona o zaměstnanosti, ve které je zredukováno a zpřísněno vyplácení podpory v nezaměstnanosti. [19]

Věková struktura

Ve sledovaném období, již nejsou věkové skupiny tak vyvážené, jako tomu bylo v předchozím období. Opět platí, že skupiny pod 19 a nad 65 let mají nejslabší zastoupení z pohledu uchazečů, avšak došlo ke zvýšení počtu uchazečů ve věku 20-24 let. Jedná se tedy o zvýšení počtu nezaměstnaných po ukončení studií. V jednotlivých letech 2009-2011 byl na konci let průměrný věk 37,7 let, 38,2 let a 37,8 let. [19]

Vzdělanostní struktura

Vývoj vzdělanostní struktury obyvatelstva probíhal ve sledovaném období obdobně jako v období předcházejícím. Nejvyšší podíl evidovaných uchazečů měli osoby se základním vzděláním a uchazeči se středním odborným vzděláním s výučním listem. Těchto uchazečů byla opět ve všech letech sledovaném období nadpoloviční většina, tedy na konci let 2009, 2010 a 2011 bylo těchto uchazečů 70,3%, 69,5% a 69,6%. [19]

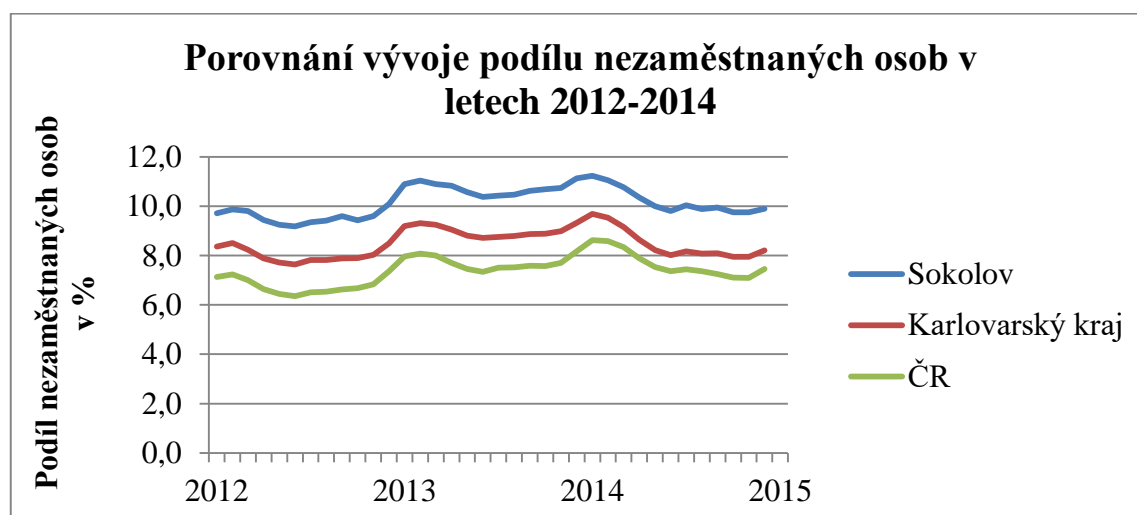
Podle zaměstnání byla opět nejvýše zastoupena třída 9., tedy pomocní a nekvalifikovaní pracovníci. Jedná se zejména o uchazeče se základním vzděláním. [19]

Délka nezaměstnanosti

Struktura nezaměstnaných se pohybovala tak jak končila v předchozím období, tedy nejvíce uchazečů bylo evidováno v krátkodobé nezaměstnanosti v období do 3 měsíců. Tento trend se postupně začal vyrovnávat v posledním roce sledovaného období, tedy v roce 2011, kdy na konci roku 2011 došlo k vyrovnání uchazečů do 3 měsíců a uchazečů nad 24 měsíců, kteří v letech 2009 a 2010 zaujímali 2 pozici. [19]

3.3 Vývoj nezaměstnanosti v roce 2012 – 2014

Graf č. 10 - Vývoj nezaměstnanosti v roce 2012 – 2014

Vlastní zpracování, dle dat MPSV dostupných
z: http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady

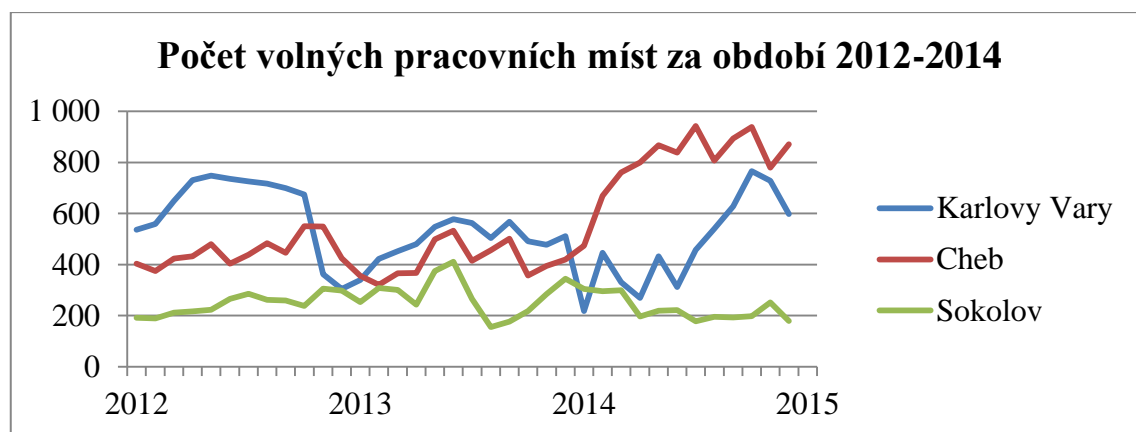
V období 2012-2014 se ekonomika vyvíjela velmi podobně, jako v předchozím sledovaném období. Dochází k mírnému růstu hodnoty podílu nezaměstnaných, a hlavní odchylky od stabilního vývoje jsou sledovány především na přelomech jednotlivých let, kde jsou způsobeny především sezónností prací. Hodnoty jsou mírně vyšší než v předchozím období, v důsledku doznívající hospodářské krize a jiných negativních faktorů. V průběhu období 2014 lze sledovat přívětivější vývoj v rámci nezaměstnanosti. K tomuto postupnému zlepšení přispělo například rozšíření portfolia projektů Evropské unie zaměřených na snižování nezaměstnanosti. U KK jako celku dochází k postupnému přibližování křivky k celostátnímu průměru, zejména v průběhu

roku 2014. OS takové přiblížení nezaznamenal, takže se v rámci kraje s ohledem na nezaměstnanost stále více propadá. Nejvyšších hodnot je v OS dosaženo na začátku roku 2014 s hodnotou 11,2%, což je o 2,6% nad hodnotou ČR. Rozdíly v OS se o mnoho nezměnily v průběhu období, kdy na začátku roku 2012 byla hodnota podílu nezaměstnaných 9,7% a na konci roku 2014 9,9%. Rozdíl byl pouhých 0,2%.

[9, 31, 32, 33]

Volná pracovní místa

Graf č. 11 - Volná pracovní místa v období 2012-2014

Vlastní zpracování, dle dat MPSV dostupných z:

http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/vyvoj_od_072004

Na hodnotách v grafu lze pozorovat dopady doznívající hospodářské krize. Počty pracovních míst mají v průběhu sledovaného období vysokou úroveň rozdílnosti v rámci krajů. Jednotlivé křivky již nemají podobný trend vývoje a viditelně nejlépe si vede okres Cheb, zejména na konci sledovaného období tedy v roce 2014. OS vykazoval nejlepší počty pracovních míst v období poloviny roku 2013. Zde dosáhli hodnoty maxima v rámci období, a to 411 pracovních míst. Ač lze v průběhu období sledovat spíše zlepšení, v roce 2014 dochází opět k poklesu pracovních míst a hodnoty se pohybují na hranici kolem 200 pracovních míst až do konce roku 2014. Na začátku roku 2012 bylo v OS evidováno 192 pracovních míst a na konci roku 2014 míst 179, což znamená snížení pracovních pozic o 13. Nejnižší hodnota je zaznamenána v roce 2013 při 155 volných místech. [24]

Dle klasifikace zaměstnání (KZAM) byla v období 2012 a 2013 nejvíce zastoupena třída 7. a třída 9. V roce 2014 však nastala změna a nejvýše zastoupena byla třída 7. a třída 2., což jsou vědečtí a odborní duševní pracovníci. [19]

Struktura uchazečů

Počet uchazečů o zaměstnání se od předchozího období příliš nelišil. Opět docházelo k hlavním výkyvům v počtu uchazečů především v průběhu sledovaného období. Na začátku a na konci období, tedy na začátku roku 2012 a na konci roku 2014, nejsou hodnoty počtu uchazečů příliš rozdílné. Tento rozdíl mezi počtem uchazečů je 216, kdy pro začátek roku 2012 byl počet uchazečů 6535 a pro konec roku 2014 byl počet uchazečů 6319. Největší pohyby uchazečů jsou zaznamenány v období od konce roku 2012 do poloviny roku 2014. Nejvyšší hodnota tohoto období byla naměřena na začátku roku 2013 s hodnotou 7221 uchazečů. Pohyby počtu uchazečů lze opět vyčíst i ze zbylých grafů, kde vývoj počtu uchazečů má ve sledovaném období stejný trend jako vývoj podílu nezaměstnaných osob. K vývoji počtu pracovních míst z hlediska příčin lze konstatovat, že zde mají stále zastoupení dopady hospodářské krize či sezónní práce. [19]

Věková struktura

Věková struktura pro dané období odpovídá trendu, kdy nejvíce nezaměstnaných osob lze evidovat mezi mladými uchazeči ve věku 20-29 let. Skupiny od 30-54 let jsou s ohledem na počet uchazečů téměř vyrovnané. Vyšší hodnota je pak u uchazečů ve věku 55-59 let. Nejméně uchazečů lze zaznamenat mimo zmíněné intervaly, tedy u uchazečů ve věku do 19 a od 60 let. V období 2012-2014 se průměrný věk pohyboval v hodnotách 37,3 let, 38,3 let a 39,7 let. [19]

Vzdělanostní struktura

Vývoj v období 2012-2014 odpovídá vývoji za předchozí období tedy, že v OS je silně zastoupena skupina uchazečů se základním vzděláním a s výučním listem. Pro jednotlivé roky dosahují tyto uchazeči 70,4%, 70,4% a 69,6%.

S ohledem na strukturu podle zaměstnání dosahují stále nejvyššího počtu uchazeči z 9. Třídy, tedy pomocní a nekvalifikovaní pracovníci.

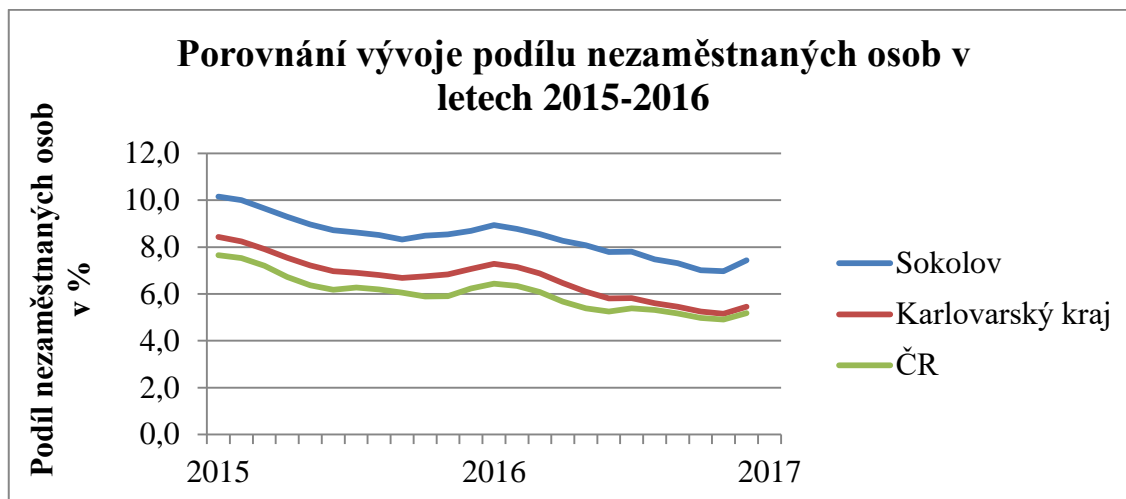
[19]

Délka nezaměstnanosti

V celém sledovaném období dochází ke zvyšování počtu dlouhodobě nezaměstnaných osob a k snižování uchazečů nezaměstnaných krátkodobě. [19]

3.4 Vývoj nezaměstnanosti v roce 2015 – 2016

Graf č. 12 - Vývoj nezaměstnanosti v roce 2015 – 2016

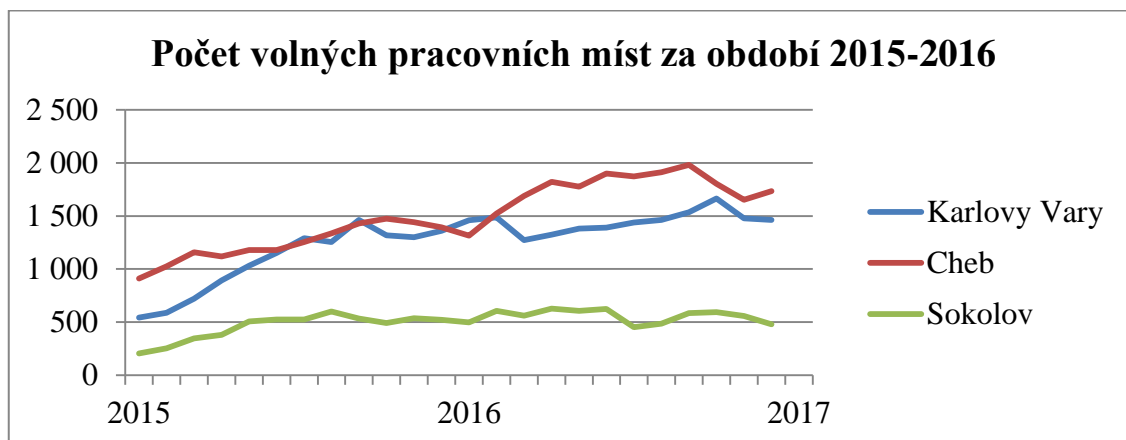
Vlastní zpracování, dle dat MPSV dostupných z:

http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady

V průběhu posledního sledovaného období došlo k znatelnému snížení dlouhotrvajících vysokých hodnot podílu nezaměstnaných. To bylo zapříčiněno různými faktory, avšak vysoký význam je připisován ústupu dopadů hospodářské krize a konjunktury ekonomiky. Hodnoty KK jsou na konci období téměř shodné s hodnotami pro ČR, kdežto hodnoty pro OS jsou stále velmi daleko i s ohledem na příznivý vývoj nezaměstnanosti KK. OS zaostává za ostatními regiony v KK. Postupem času se však OS, přibližuje k celorepublikovému průměru, ale velmi pomalu. Nejvyšších hodnot OS je dosaženo na začátku období s 10,2% a rozdílem 2,5%, dále celkový rozdíl v rámci sledovaného období je roven hodnotě 2,8%, kdy na konci roku 2016 byl podíl nezaměstnaných 7,4%. [9, 34, 35]

Volná pracovní místa

Graf č. 13 - Volná pracovní místa v období 2015-2016

Vlastní zpracování, dle dat MPSV dostupných z:

http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/vyvoj_od_072004

Zlepšení stavu ekonomiky se pozitivně projevilo i na počtu volných pracovních míst ve všech okresech KK. V OS je tato změna nejméně znatelná, ale i přes to jde o nejvyšší počty volných pracovních míst za období od celosvětové hospodářské krize. Nejvýznamnější zlepšení přišlo v OS na začátku sledovaného období, kdy počty pracovních míst vzrostly z 204 v prvním měsíci roku 2015, což byla i nejmenší naměřená hodnota za dané období, na 508 v pátém měsíci roku 2015. Od tohoto rychlého růstu se již hodnoty zvyšovaly pomaleji, kdy na konci období, tedy v posledním měsíci roku 2016 bylo naměřeno 481 volných pracovních míst. Okresy Karlovy Vary a Cheb hlásily daleko více pracovních míst než OS. Nejvyšší hodnoty za toto období byly naměřeny v roce 2016 a to 1665 pro Karlovy Vary a 1981 pro Cheb, kdežto OS dosáhl 626 pracovních míst. [24]

Dle klasifikace zaměstnání (KZAM) bylo období 2015 a 2016 nejvíce zastoupeno pracovními místy v 7. třídě. [19]

Struktura uchazečů

Téměř v celém období docházelo k postupnému snižování počtu uchazečů o zaměstnání. Jediné hodnoty, kdy docházelo ke zvyšování počtu uchazečů byly, jako obvykle, na přelomu let 2015/2016 z důvodu ukončování sezónních prací a na konci

roku 2016. K vývoji na konci roku 2016 přispěla situace, kdy jeden z největších zaměstnavatelů Pekosa s.r.o., který k 31. 12. 2015 zaměstnával 536 osob, vyhlásil insolvenční. Úbytek počtu uchazečů je za celé období velmi znatelný. Jedná se o úbytek 1714 uchazečů, kdy k lednu 2015 bylo evidováno 6489 uchazečů a k prosinci 2016 již 4775 uchazečů.

Detailní popis struktury uchazečů v OS k 31. 12. 2016 je již uveden v kapitole Struktura nezaměstnaných. Údaje uvedené výše v kapitole vypovídají i o období 2015, proto zde struktura za toto období nebude dále popisována.

4 Příčiny vývoje nezaměstnanosti na Sokolovsku

V předchozí kapitole věnující se vývoji nezaměstnanosti byla hlavní pozornost věnována statistickým údajům, které byly schopny ukázat, jakým způsobem se jednotlivé hodnoty posouvaly. Tento vývoj má sám o sobě vysokou vypovídací hodnotu z důvodu možnosti sledování pohybu křivek dle konkrétních hodnot v daném období.

Tato kapitola se bude zabývat příčinami vývoje těchto statistických údajů. Příčiny budou bodově zpracovány a jednotlivě vysvětleny podle vlivu na nezaměstnanost, konkrétně v OS. Příčiny vývoje nezaměstnanosti budou rozděleny na příčiny s negativním a pozitivním dopadem na nezaměstnanost.

Příčiny nezaměstnanosti se nebudou vztahovat ke konkrétním obdobím, protože tyto příčiny jsou většinou za celé sledované období stejné.

Výjimkou bude pouze negativní příčina nezaměstnanosti v podobě hospodářské krize, která zasáhla OS v letech 2008-2014. Hospodářská krize je zde uvedena jako negativní příčina nezaměstnanosti z důvodu velkého negativního ovlivnění nezaměstnanosti, avšak stav ekonomiky by se dal přiřadit i jako pozitivní příčina nezaměstnanosti.

4.1 Příčiny působící na snižování nezaměstnanosti Spolupráce největšího zaměstnavatele se středními školami

Spolupráce firem a škol je důležitým faktorem pro podporu zaměstnanosti v regionu. Jde především o učňovské obory. O uchazeče, kteří jsou vyučeni v oboru, je největší poptávka v rámci volných pracovních míst evidovaných na úřadu práce. Spolupráce se středními školami je výhodná nejen pro společnost, která má dostatek pracovní síly, ale i pro absolventy, kteří mají možnost nastoupit do práce hned po ukončení vzdělání.

Výhodná poloha okresu

Fakt, že OS leží na hranicích se Spolkovou republikou Německo, je v oblasti zaměstnanosti výhodou, protože OS je perspektivní oblast pro německé investory, kteří zde mají nižší mzdové náklady.

V okrese se nachází přes 100 společností, které mají zahraniční nebo mezinárodní majetkovou účast. Tato majetková účast je především ve strojírenství, chemickém průmyslu či dopravě.

Nástroje a opatření aktivní politiky zaměstnanosti

Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti a vzdělávání zaměstnanců v OS každoročně pomáhají snižovat podíl nezaměstnaných osob. Konkrétně jde v OS o tyto nástroje

- rekvalifikace
- investiční pobídky
- veřejně prospěšné práce
- společensky účelná pracovní místa
- překlenovací příspěvek
- příspěvek v době částečné nezaměstnanosti
- příspěvek na zapracování
- příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program

[22]

Na snižování podílu nezaměstnaných také působí příznivě aktivní přístup pracovníků úřadu práce, kteří se snaží vyhledávat vhodným uchazečům volná pracovní místa.

Evropské sociální fondy

Tyto fondy pomáhají zmírňovat nezaměstnanost v rámci projektů a finančních příspěvků. Pro každý okres jsou vybrány určité projekty, na které je vyhlášeno výběrové řízení. Tyto projekty jsou pak i z velké části spolufinancované Evropskými sociálními fondy.

Možnost zaměstnání ve Spolkové republice Německo

Pozitivní dopad na nezaměstnanost má pro OS blízkost Spolkové republiky Německo, kde mohou nezaměstnaní nalézt uplatnění.

V Německu mohli čeští občané pracovat až do 1. 5. 2011 pouze na základě pracovního povolení. K uvedenému datu však byla tato povinnost zrušena a pro české občany byl zcela otevřen německý trh práce. Nabídka volných pracovních míst v Německu je především v technických oborech (například zámečnictví, obrábění kovů, obsluha CNC strojů), dále je zájem o obory působící ve zdravotnictví a v gastronomii.

Největší překážkou přijetí do pracovního poměru je neznalost německého jazyka.

4.2 Příčiny působící na zvyšování nezaměstnanosti

Celosvětová hospodářská krize

Z hlediska negativního vývoje nezaměstnanosti OS je hospodářská krize nejvýraznějším faktorem, který způsobil zvyšování podílu nezaměstnaných osob v období 2008 – 2014.

Krize začala v Americe roku 2007, kdy byly sníženy úrokové sazby až na 1%. Tato skutečnost způsobila, že investorům se nevyplatilo investovat své peníze s úrokem pouhého 1%. Na druhé straně bylo velmi výhodné si peníze půjčit s úrokem 1%. Z tohoto důvodu se velmi zvedl zájem ze strany domácností o hypotéky, které byly poskytovány i méně bonitním klientům. Méně bonitní klienti postupně neměli peníze na splácení hypotéky z důvodu postupného nárůstu úrokových sazeb. Postupně tedy došlo k zástavě nemovitosti, jenže vlivem vysokého počtu poskytnutých hypoték byl trh nyní přehlcen domy, které ztrácely hodnotu. Postupně dochází k bankrotům a tím i k finanční krizi, která zasáhla celý svět.

Krize začala ovlivňovat ekonomiku ČR v průběhu roku 2008. Tento fakt ovlivnil i OS, protože se důsledky krize přenesly, až na regionální úroveň, kde došlo k postupnému utlumení výroby vlivem snížení počtu zakázek, které byly pro firmy velmi důležité. Vlivem útlumu výroby zůstávali zaměstnanci doma pouze za poměrnou část mzdy, ale tato situace nebyla ani pro jednu stranu výhodná. Tato opatření vedla postupně ke zvyšujícímu se propouštění pracovníků. Nejprve byli propouštěni zaměstnanci na dobu určitou a osoby v důchodu. Toto snižování pracovních míst však bylo nedostatečné a tak se pracovní kapacity snižovaly i v rámci stálých pracovníků.

Z hlediska vývoje tak zaměstnavatelé v období 2008-2014 velmi zřídka vytvářeli nová pracovní místa, spíše docházelo ke snižování dostupných pracovních míst.

Kvalifikační nesoulad mezi nabídkou volných pracovních míst a uchazeči o zaměstnání

Kvalifikační nesoulad je velmi významnou příčinnou nezaměstnanosti v OS za sledované období 2006-2016.

Jedná se o problém mezi kvalifikací uchazečů o zaměstnání a požadavky na jednotlivá volná pracovní místa dostupná na úřadu práce. Uchazeči nesplňují požadavky na volná místa, takže se zvyšuje nezaměstnanost i počet neobsaditelných volných pracovních míst. Tento problém pomáhá z části řešit aktivní politika zaměstnanosti pomocí rekvalifikačních kurzů.

Rekvalifikační kurzy kvalifikační nesoulad zmírňují a dále pomáhají k dosažení rovnováhy a k produktivnímu využití pracovních sil.

Kvalifikační nesoulad se vyskytuje především u problémových skupin obyvatel, které budou dále popsány.

Nízká vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání

Vzdělanostní struktura uchazečů je dlouhodobou příčinnou nezaměstnanosti v OS, který se v rámci vzdělanosti umísťuje v porovnání s ostatními okresy na těch nejhorších pozicích.

Největší skupinou jsou dlouhodobě uchazeči bez vzdělání, se vzděláním neúplným, základním či s výučním listem. Pro tyto skupiny však nemá úřad práce dostatek volných pracovních míst a proto dochází k nezaměstnanosti u této skupiny.

Nízká vzdělanost je mimo jiné způsobena i nízkým počtem středních a vysokých škol, čímž dochází k přechodu studentů do jiných částí ČR. Návratnost studentů zpět do OS je minimální z důvodu malého množství pracovních míst či nízkých mezd.

Nízká vzdělanost je problémem problémových skupin na trhu práce.

Kurz koruny ke kurzu eura a dolaru

Tato příčina je spojena se zahraničními investicemi. Zahraniční investoři investují do míst, kde je pro ně nejlevnější pracovní síla. Kurz cenu pracovní síly ovlivňuje a způsobuje, že jsou pro investory zajímavější lokality především z důvodu nižších mzdových nákladů.

OS není v rámci investic zajímavou oblastí. Investoři preferují v rámci KK především okres Cheb z důvodu výhodné polohy a dopravní infrastruktury.

Pracovní poměry na dobu určitou a sezónní práce

Jedná se o přirozenou příčinu nezaměstnanosti, která vzniká každoročně. Sezónní práce jsou sjednávány na dobu určitou především v odvětvích, jako je gastronomie či pomocné práce v zemědělství

Ukončování pracovních poměrů na dobu určitou způsobuje především meziroční výkyvy z hlediska podílu nezaměstnaných osob. V tomto období dochází k nárůstu uchazečů o zaměstnání.

Zániky společností

V důsledku různých faktorů může dojít u firem ke krachu. Tato skutečnost velmi negativně ovlivní zaměstnanost v určitém regionu, zejména pokud jde o společnost, která zaměstnává velký počet zaměstnanců.

Nejbližším příkladem je zánik společnosti PEKOSA CHODOV s.r.o. Tato společnost byla velmi dlouhou dobu jedním z nejvýznamnějších zaměstnavatelů v OS se svými 536 zaměstnanci, jejichž propuštění negativně ovlivnilo zaměstnanost v okrese. V současné době probíhá insolvenční řízení společnosti.

Účelová evidence na úřadu práce

Tato příčina nezaměstnanosti je přítomna ve všech okres ČR a je způsobena sociální politikou ČR. Sociální politika poskytuje nezaměstnaným určité druhy příspěvků. Jedná se například o příspěvek na bydlení či na děti, dále je možné požádat si o příspěvek v hmotné nouzi. Tyto a další druhy příspěvků jsou pro některé nezaměstnané tak vysoké, že vystačí na pokrytí jejich potřeb, a s tím se vytrácí motivace hledat si nové zaměstnání, protože by rozdíl ve výdělku nebyl znatelný.

Nízká mzdová úroveň oproti jiným regionům

KK jako takový se vyznačuje nízkými průměrnými mzdami v rámci celého sledovaného období 2006-2016. Vývojem se KK nelepší, a tak postupně zastává za ostatními kraji. Na konci roku 2016 se jednalo o kraj s nejnižšími průměrnými mzdami (23 612 Kč) v ČR (27 589 Kč). OS je na tom v rámci okresů nejhůře.

Důvodem nízkých mezd je povaha okresu zaměřena na těžký průmysl, který postupem času ustupuje. Dalším faktorem je struktura obyvatel a pracovních míst v okrese.

Dopravní spojení

Některé lokality v OS vykazují dlouhodobě vysoké hodnoty podílu nezaměstnaných. Tato skutečnost je zapříčiněna geografickou polohou a tedy horší úrovní infrastruktury. Tato místa mají zhoršené dopravní spojení s ostatními většími městy. Z tohoto důvodu je i počet pracovních míst v těchto lokalitách menší.

4.3 Problémové skupiny obyvatelstva

Nyní budou charakterizovány skupiny obyvatelstva, které mají z určitého důvodu horší možnost získat zaměstnání. Často se stává, že jeden uchazeč odpovídá popisu z více problémových skupin. Tyto skupiny jsou rozděleny dle určitých kritérií úřadem práce.

V OS se tyto problémové skupiny vyskytují v nejvyšším počtu v oblasti Kraslic, Horního Slavkova a Chodova.

V OS se jedná o tyto skupiny:

1. uchazeči s nízkým vzděláním a odbornou kvalifikací a uchazeči s nízkou flexibilitou na trhu práce

Jedná se o uchazeče, kteří jen těžko získávají práci z důvodu nezájmu ze strany zaměstnavatelů. Zaměstnavatelé potřebují kvalifikovanou pracovní sílu. Oblasti problémů jsou nejčastěji informační technologie a ovládání jazyků. Tito uchazeči často nesplňují požadavky na výkon práce. Prostředkem pro zvládnutí těchto uchazečů bývají často rekvalifikační kurzy.

2. uchazeči pečující o děti

Pracovní doba většiny firem je zřízena tak, že se střetává s pracovní dobou školek a školních zařízení kde je možno nechat děti hlídat. Z hlediska této kolize je pro osoby pečující o dítě složité nalézt práci, při které by byli schopni se o dítě starat. Problémem je i dlouhé dojíždění či směnný provoz.

3. uchazeči dlouhodobě nezaměstnaní (v evidenci déle než 12 měsíců)

Problémem této velmi početné skupiny uchazečů zaměstnání je ztráta pracovních návyků a motivace pracovat. Tato skupina se vyznačuje pasivním přístupem při hledání nového zaměstnání.

4. uchazeči se skrytým nezájmem o zaměstnání

Jedná se o uchazeče, kteří využívají sociálního systému tím, že jsou evidováni na úřadu práce a díky tomu mají nárok na sociální dávky. Tito uchazeči se snaží jakýmkoli způsobem nebýt přijati do pracovního poměru, protože měsíční příjem z dávek je vyšší nebo srovnatelný s předpokládaným výdělkem ze zaměstnání. Další výhodou těchto uchazečů je, že mají státem hrazené veřejné zdravotní pojištění.

Dokazování že uchazeč nemá o práci zájem je složité a zdlouhavé.

5. uchazeči starší 50 let věku

Velmi problémová skupina z hlediska zaměstnávání. Zaměstnavatelé se na tuto skupinu zaměstnanců zaměřují nejčastěji, pokud jde o propouštění z důvodu neochoty učít se, počítačové negramotnosti, neznalosti jazyků atd. Nové zaměstnání hledají uchazeči velmi složitě, protože pro firmu je ekonomičtější zaměstnat mladého uchazeče. Problémem jsou dále i častější zdravotní komplikace.

Zdrojem pro kapitolu Příčiny vývoje na Sokolovsku bylo prostudování a porovnání všech krajských ročenek pro KK. Proto odkazy na zdroje budou umístěny zde pod celou kapitolou.

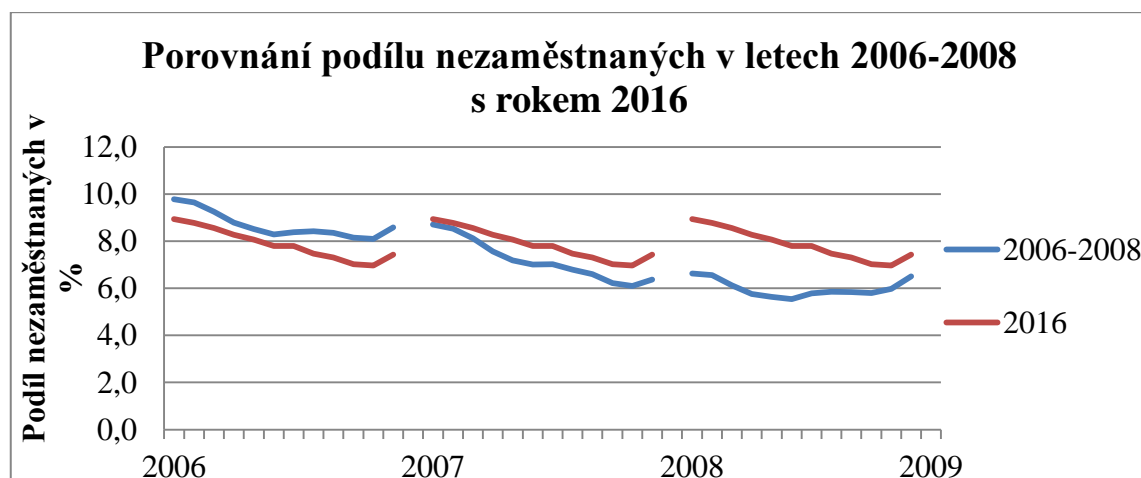
[25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35]

5 Porovnání vývoje nezaměstnanosti na Sokolovsku se současným stavem

V kapitole vývoj nezaměstnanosti na Sokolovsku, byl vyobrazen vývoj nezaměstnanosti v čase včetně doplňkových údajů, jako byla volná pracovní místa či struktura obyvatel v daném časovém úseku. V kapitole Příčiny nezaměstnanosti na Sokolovsku byly zmíněny příčiny, které ovlivňují nezaměstnanost za celé sledované období. Na porovnání nezaměstnanosti se současným stavem bude nahlíženo především z pohledu vývoje nezaměstnanosti. Zhodnocení příčin nezaměstnanosti nemá pro tuto kapitolu význam, protože veškeré informace uvedené v kapitole příčin nezaměstnanosti jsou vztaheny ke všem časovým obdobím, které byly sledovány. Z hlediska příčin nezaměstnanosti tedy nedošlo k znatelné změně, která by odlišovala současné příčiny s příčinami nezaměstnanosti za sledované období. Jednotlivá porovnání budou uváděna na grafech popisující sledovaná období z kapitoly Vývoj nezaměstnanosti na Sokolovsku. Grafy budou navrženy tak, že jednotlivé roky v každém období budou porovnány oproti roku 2016. Mezery vyskytující se v grafech znázorňují přechody mezi roky v daném období a jsou zde z důvodu nesmyslnosti napojení roku 2016 k roku 2016. Příčiny vývoje jednotlivých let nebudou uváděny, protože se jedná o kombinaci příčin z kapitoly Příčiny vývoje nezaměstnanosti na Sokolovsku, a některé již byly zmíněny i v kapitole Vývoj nezaměstnanosti na Sokolovsku.

5.1 Porovnání vývoje nezaměstnanosti v letech 2006-2008

Graf č. 14 - Porovnání vývoje nezaměstnanosti 2006-2008 s rokem 2016

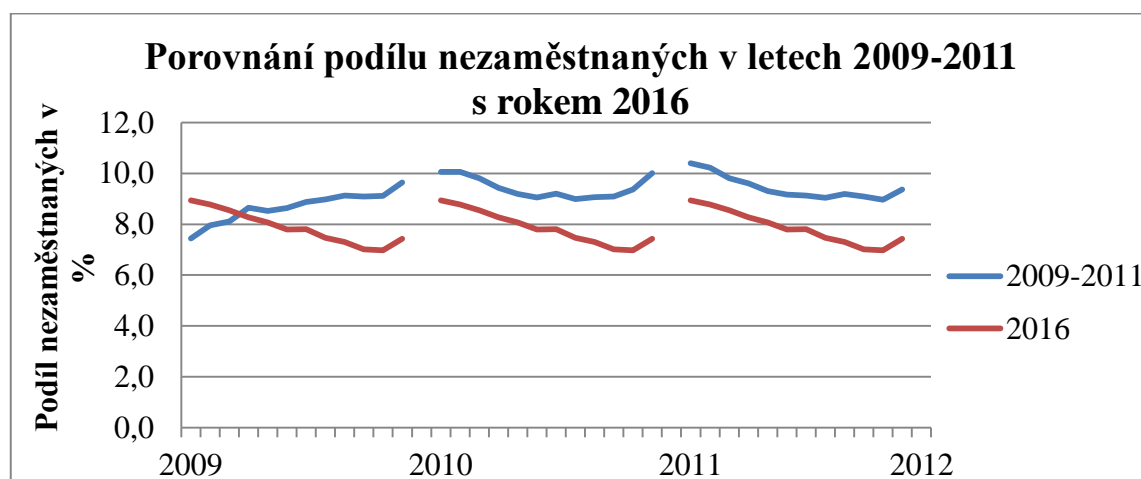

Vlastní zpracování, dle dat MPSV dostupných z:
http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady

Vývoj ve sledovaném období se především v letech 2006 a 2007 podobal roku 2016. Docházelo ke konjunktúře ekonomiky a hodnoty podílu nezaměstnaných znatelně klesají. Na začátku roku 2007 dochází k situaci kdy je podíl nezaměstnaných nižší než v roce 2016 a postupně se od hodnot roku 2016 vzdaluje. To tedy znamená, že v roce 2007 docházelo k rychlejšímu snižování podílu nezaměstnaných osob než v roce 2016. Hodnoty podílu nezaměstnaných k roku 2008 jsou poměrně vzdáleny a v první polovině roku 2008 jsou hodnoty od roku 2016 vzdáleny o více než 2%. Tento vývoj však netrvá a hodnoty podílu nezaměstnaných se k sobě přibližují, takže na konci roku 2008 a 2016 se již jedná o rozdíl menší než 1%. [9]

5.2 Porovnání vývoje nezaměstnanosti v letech 2009-2011

Graf č. 15 - Porovnání vývoje nezaměstnanosti 2009-2011 s rokem 2016

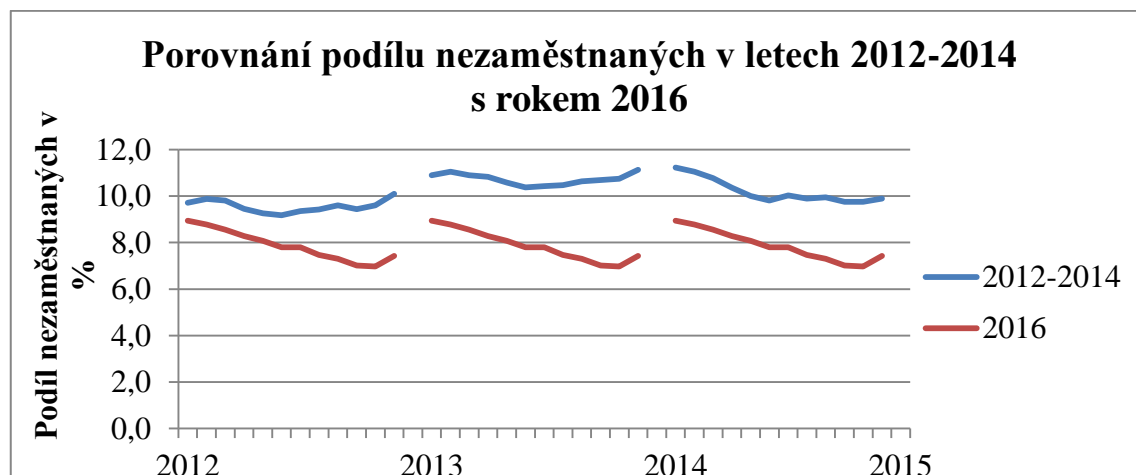
Vlastní zpracování, dle dat MPSV dostupných z:

http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady

Téměř v celém sledovaném období se podíl nezaměstnaných pohyboval nad hodnotami roku 2016. Tento fakt byl způsoben špatnou ekonomickou situací a působením ekonomické krize. V roce 2009 je vidět viditelné zhoršení podílu nezaměstnaných a až do konce období lze konstatovat, že aktuální situace je lepší než situace od začátku roku 2009 do konce sledovaného období. Jednotlivé křivky v letech 2010 a 2011 mají podobný trend jako křivka roku 2016, avšak s vyššími hodnotami podílu nezaměstnaných. [9]

5.3 Porovnání vývoje nezaměstnanosti v letech 2012-2014

Graf č. 16 - Porovnání vývoje nezaměstnanosti 2012-2014 s rokem 2016

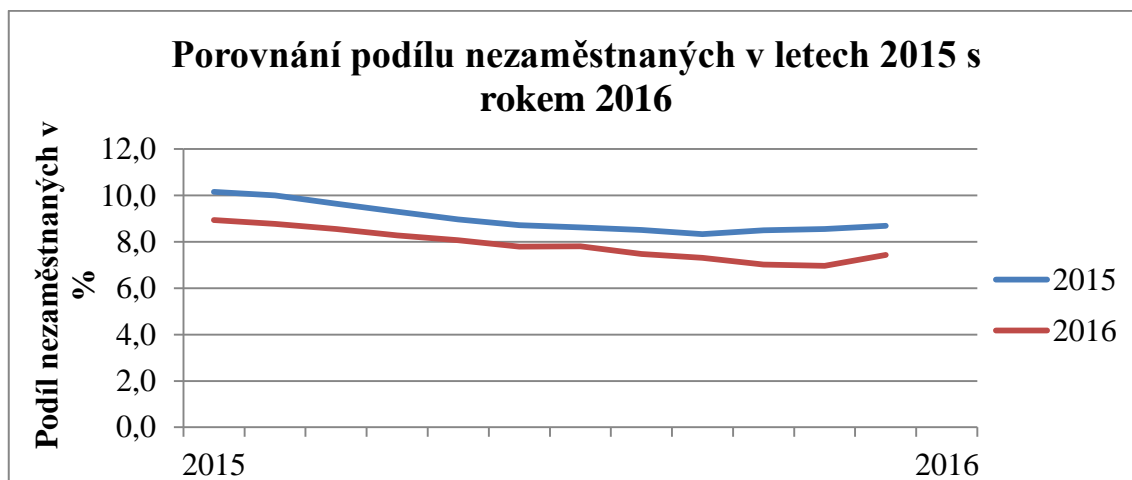
Vlastní zpracování, dle dat MPSV dostupných z:

http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady

Situace za celé sledované období je o mnoho horší, než je vývoj podílu nezaměstnaných za rok 2016. Negativní vlivy působící na nezaměstnanost způsobili, že se situace ohledně podílu nezaměstnaných osob stále zhoršovala, až došlo k největšímu rozdílu 3,5% podílu nezaměstnaných na konci roku 2013. Od konce roku 2013 nastalo zlepšení stavu ekonomiky a k postupnému snižování hodnot. Rozdíly ve všech letech jsou však velmi vysoké. Na konci sledovaného období byl rozdíl hodnot k mezi roky 2014 a 2016 rovný 2,5%. [9]

5.4 Porovnání vývoje nezaměstnanosti v roce 2015

Graf č. 17 - Porovnání vývoje nezaměstnanosti 2015 s rokem 2016

Vlastní zpracování, dle dat MPSV dostupných z:

http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady

V roce 2015 pokračuje trend z roku 2014, kdy dochází k zlepšení stavu ekonomiky a tím i k postupnému snižování podílu nezaměstnaných který je stejný i v roce 2016. Křivky jednotlivých let jsou s ohledem na trend, který je u obou klesající, téměř totožné, pouze s rozdílem pohybujícím se okolo 1%, kde vyšší hodnoty jsou zastoupeny rokem 2015. [9]

Závěr

Zpracování této bakalářské práce si kladlo za cíl analyzovat příčiny vývoje nezaměstnanosti na Sokolovsku. Pro splnění tohoto cíle byly vypracovány jednotlivé kapitoly této práce, které na sebe navazují a podávají ucelený pohled na problematiku nezaměstnanosti OS. Z hlediska nezaměstnanosti je OS jedním z nejhorších ze všech okresů v ČR. Závěrem této práce je návrh řešení nezaměstnanosti OS dle poznatků, které byly zjištěny v předchozích kapitolách.

Pro určení opatření, která by mohla snížit nezaměstnanost OS, budou nyní určeny problémové oblasti, dle zjištěných informací z předcházejících kapitol.

První problémová oblast způsobující nezaměstnanosti je způsobena charakterem OS. OS je zaměřen především na těžký průmysl, tedy na průmysl paliv či průmysl chemický a strojírenský. Problémem je, že postupem času dochází k útlumu těžkého průmyslu v okrese. Tato skutečnost způsobuje strukturální nezaměstnanost, protože struktura obyvatel zaměřena na těžký průmysl neodpovídá kvalifikací či vzděláním profesí, které jsou vyžadovány.

Druhou problémovou oblastí OS je velmi nízká průměrná mzda. Tento problém se projevuje především u pracovních pozic, které by byly vhodné například pro určité uchazeče z problémových skupin obyvatel. U těchto nekvalifikovaných profesí dochází k příliš nízkému ohodnocení, což podporuje zneužívání politiky zaměstnanosti ze strany nezaměstnaných.

Třetí problémovou oblastí OS je vysoká míra nevzdělanosti. V OS nevzdělanost uchazečů o zaměstnání způsobuje nadbytek kvalifikovaných technických, zdravotních či pedagogických pracovních míst, které z hlediska struktury obyvatel nemá kdo obsadit. Tyto pozice jsou často obsazovány kvalifikovanými uchazeči z jiných okresů, či ze zahraničí. Nekvalifikované pracovní pozice v OS chybí nebo nejsou obsazeny z důvodu nízké odměny za práci.

Nyní budou uvedena opatření, která by dle mého názoru mohla být použita pro zlepšení situace OS.

Jako první opatření jsem se rozhodl uvést investiční pobídky do malého a středního podnikání ve formě příspěvku na mzdy či snížení daňové zátěže. Tyto pobídky by však

byly omezeny pouze na vybrané druhy podnikání tak, aby bylo dosaženo snížení strukturálního nesouladu volných pracovních míst a uchazečů o zaměstnání v OS. Investiční pobídky by pomohly zvýšit počet pracovních míst v odvětvích, která odpovídají struktuře uchazečů o zaměstnání, čímž by došlo ke snížení strukturální nezaměstnanosti ze strany uchazečů o práci.

Druhé opatření je velmi podobné prvnímu. Jedná se o zvýšení podpory podnikání, ne však pro nové ale pro stávajících společnosti. Tento druh opatření by působil na snižování nezaměstnanosti nejen možností zaměstnávat nové pracovníky, ale především by mohl sloužit jako podpora krachujících společností, díky čemuž by nedocházelo k masivnímu propouštění. Příkladem krachu velké společnosti je v roce 2016 Pekosa Chodov, s.r.o., kvůli které přišlo o zaměstnání více než 500 osob.

Třetí opatření se nepřímo týká podpory vzdělávání. Hlavním bodem tohoto opatření je výplata stipendia studentům středních škol s maturitou a studentům vysokých škol v oborech, které zajistí zlepšení situace nezaměstnanosti OS. Jedná se o obory technické, vědecké, zdravotní a pedagogické. Toto stipendium bude vypláceno za předpokladu, že si tito studenti najdou po ukončení studia práci v OS a budou zde po určitou dobu pracovat. Pokud ne, stipendium musí být vráceno v plné výši. Toto opatření pomůže OS obsadit kvalifikovaná pracovní místa a bude sloužit i jako podpora vzdělávání pro studenty. Z dlouhodobého hlediska je možné zlepšení situace v oblasti vzdělání OS.

Posledním opatření se týká politiky zaměstnanosti. Toto opatření v sobě zahrnuje podporu aktivní politiky zaměstnanosti a útlum pasivní politiky zaměstnanosti. Snížením nákladů na pasivní politiku zaměstnanosti vznikne značné množství finančních prostředků, které mohou být použity v rámci aktivní politiky zaměstnanosti. V OS by toto opatření značně snížilo nezaměstnanost, protože je zde vysoký podíl problémových skupin obyvatelstva kteří pasivní politiku zaměstnanosti zneužívají.

Zmíněná opatření nelze brát jako přesné strategie pro snížení nezaměstnanosti OS. Jedná se o teorie, které by mohly podpořit snížení nezaměstnanosti dle analýz provedených v předchozích částech této práce. Faktem zůstává, že je OS v rámci nezaměstnanosti jedním z nejhorších okresů v ČR a tato situace bude muset být řešena.

Seznam zkratk

OS	Okres Sokolov
KK	Karlovarský kraj
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí

Seznam grafů

Graf č. 1 - Trh práce.....	9
Graf č. 2 - Dobrovolná a nedobrovolná nezaměstnanost.....	14
Graf č. 3 - Porovnání ukazatelů nezaměstnanosti.....	20
Graf č. 4 - Vývoj počtu obyvatel v OS	30
Graf č. 5 - Podíle nezaměstnaných v KK za období 2006-2016.....	32
Graf č. 6 - Vývoj nezaměstnanosti v roce 2006 – 2008.....	39
Graf č. 7 - Volná pracovní místa v období 2006-2008	40
Graf č. 8 - Vývoj nezaměstnanosti v roce 2009 – 2011.....	42
Graf č. 9 - Volná pracovní místa v období 2009-2011	43
Graf č. 10 - Vývoj nezaměstnanosti v roce 2012 – 2014.....	45
Graf č. 11 - Volná pracovní místa v období 2012-2014	46
Graf č. 12 - Vývoj nezaměstnanosti v roce 2015 – 2016.....	48
Graf č. 13 - Volná pracovní místa v období 2015-2016	49
Graf č. 14 - Porovnání vývoje nezaměstnanosti 2006-2008 s rokem 2016	58
Graf č. 15 - Porovnání vývoje nezaměstnanosti 2009-2011 s rokem 2016	59
Graf č. 16 - Porovnání vývoje nezaměstnanosti 2012-2014 s rokem 2016	60
Graf č. 17 - Porovnání vývoje nezaměstnanosti 2015 s rokem 2016	61

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 - Struktura uchazečů dle nejvyššího dosažené vzdělání k 31. 12. 2016	34
Tabulka č. 2 - Struktura uchazečů dle věkové struktury k 31. 12. 2016.....	35
Tabulka č. 3 - Struktura uchazečů dle délky nezaměstnanosti k 31. 12. 2016	36

Seznam zdrojů

Literatura

- [1] BUCHTOVÁ, Božena, Josef ŠMAJS a Zdeněk BOLELOUCKÝ. *Nezaměstnanost*. 2., přeprac. a aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4282-3.
- [2] HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 3. aktualiz. vyd. Praha: C.H. Beck, 2002. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 80-7179-681-6.
- [3] LIŠKA, Václav. *Makroekonomie*. Praha: Professional Publishing, 2002. ISBN 80-86419-27-4.
- [4] MANKIW, N. Gregory. *Zásady ekonomie*. Praha: Grada, 1999. ISBN 978-80-7169-891-3.
- [5] MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Vyd. 3., upr. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002. Studijní texty (Sociologické nakladatelství). ISBN 80-86429-08-3.
- [6] SAMUELSON, Paul Anthony a William D. NORDHAUS. *Ekonomie*. Přeložil Michal MEJSTRŮK, ilustroval Martina PROCHÁZKOVÁ, ilustroval Blanka DVOŘÁKOVÁ. Praha: Svoboda, 1991. ISBN 80-205-0192-4.

Zákony

- [7] Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti v platném znění [online]. Dostupné z: https://portal.mpsv.cz/sz/obecne/prav_predpisy/akt_zneni/ZOZ_PLATNE_ZNE_NI_OD_1.9.2016.PDF
- [8] Zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů [online]. Dostupné z: https://portal.mpsv.cz/sz/obecne/prav_predpisy/akt_zneni/Z_73_2011.PDF

Elektronické zdroje

- [9] Časové řady míry nezaměstnanosti a podílu nezaměstnaných osob. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/casove_rady

- [10] HOLÝ, Dalibor. *Změna výpočtu ukazatele registrované nezaměstnanosti* [online]. 2012, , 3 [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/zmena_vypoctu_ukazatele_registrovane_nezamestnanosti20121107
- [11] Charakteristika Karlovarského kraje. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xk/charakteristika_karlovarskeho_kraje
- [12] Charakteristika okresu Sokolov. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xk/charakteristika_okresu_sokolov
- [13] MEJSTŘÍK, Bohuslav a Marta PETRÁŇOVÁ. *Zaměstnanost a nezaměstnanost podle výsledků VŠPS* [online]. 2015, , 3 [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/zamestnanost-a-nezamestnanost-podle-vysledku-vsps-1-ctvrtleti-2015>
- [14] Obyvatelstvo v Karlovarském kraji v 1. až 4. čtvrtletí 2016. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xk/obyvatelstvo-v-karlovarskem-kraji-v-1-az-4-ctvrtleti-2016-predbezne-vysledky>
- [15] Podíl nezaměstnaných osob v ČR a krajích - 2016. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/podil-nezamestnanych-osob-v-cr-a-krajich-2016>
- [16] Podíl nezaměstnaných osob, pracovní místa v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.). *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&pvo=ZAM09&bkvt=UG9kw61sIG5lemFtxJtzdG5hbsO9Y2ggb3NvYiwgcHJhY292bsOtIG3DrXN0YSB2IGV2aWRlbnNpIMO6xZlhZHUgcHLD oWNIChzdGF2IGsgMzEuIDEyLik.&vyhltext=Pod% C3% ADI+nezam% C4% 9 Bstnan% C3% BDch+osob% 2C+pracovn% C3% AD+m% C3% ADsta+v+evidenci +% C3% BA% C5% 99adu+pr% C3% A1ce+% 28stav+k+31.+12.% 29&z=T&f=TA BULKA&katalog=all&u=v171__VUZEMI__101__40444&&c=v3~3__RP2016&str=v171
- [17] Správa na úseku zaměstnanosti. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/docDetail.aspx?docid=21308222&doctype=ART>
- [18] Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska. *Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem/?_piref37_240429_37_240428_240428.next_page=%2Findex.do&_piref37_240429_37_240428_240428.statse=2000000000011&_piref37_240429_37_240428_240428.statsk=2000000000013&_piref37

_240429_37_240428_240428.send=send&_piref37_240429_37_240428_240428.stat=2000000000110&_piref37_240429_37_240428_240428.obdobi=A&_piref37_240429_37_240428_240428.rok=2016&ok=Vybrat

- [19] Statistiky nezaměstnanosti. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/qrt>
- [20] Struktura uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce - podle vzdělání, věku a délky nezaměstnanosti (stav k 31. 12.). *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=ZAM10&z=T&f=TABULKA&katalog=30853&str=v178&c=v3~3__RP2016&v=v166__null__null__null&u=v178__VUZEMI__101__40444
- [21] SVOBODA, Peter a Jiří NEMEŠKAL. Nezaměstnanost v Česku v historickém pohledu. *Geografické rozhledy* [online]. 2014, , 3 [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: http://urrlab.cz/sites/default/files/svoboda_p._nemeskal_j._2015_nezamestnanost_v_cesku_v_historickem_pohledu._geograficke_rozhledy_24_4_s._28-29.pdf
- [22] Úřad práce České republiky - Krajská pobočka v Karlových Varech.. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/kvk/aktivni_politika_zamestnanosti
- [23] Vybrané ukazatele podle okresů v roce 2015. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/11244/51980315/okresy_2015.pdf/ae34dc66-90d7-4f96-b61d-aceaec9e1998?version=1.1
- [24] Vývoj nezaměstnanosti od července 2004. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/vyvoj_od_072004/?_piref37_240420_37_240419_240419.next_page=%2Findex.do&_piref37_240420_37_240419_240419.statse=2000000000011&_piref37_240420_37_240419_240419.statsk=2000000000017&_piref37_240420_37_240419_240419.send=send&_piref37_240420_37_240419_240419.stat=2000000000018&_piref37_240420_37_240419_240419.obdobi=B&_piref37_240420_37_240419_240419.uzemi=160000&ok=Vybrat

Statistické ročenky

- [25] Analýza stavu a vývoje trhu práce za rok 2006. *Ministerstvo práce a sociálních věcí*
- [26] Analýza stavu a vývoje trhu práce za rok 2007. *Ministerstvo práce a sociálních věcí*

- [27] Analýza stavu a vývoje trhu práce za rok 2008. *Ministerstvo práce a sociálních věcí*
- [28] Analýza trhu práce za rok 2009. *Ministerstvo práce a sociálních věcí*
- [29] Analýza trhu práce za rok 2010. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z:
http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/kvk/statistiky/analyza_trhu_prace_v_karlovarskem_kraji_za_rok_2010.pdf
- [30] Analýza vývoje na trhu práce za rok 2011. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z:
http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/kvk/statistiky/analyza_vyvoje_na_trhu_prace_za_rok_2011_-_karlovarsky_kraj.pdf
- [31] Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2012 a strategie APZ pro rok 2013. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z:
http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/kvk/statistiky/zprava_o_situaci_na_krajskem_trhu_prace_o_realizaci_apz_v_roce_2012_a_strategie_apz_pro_rok_2013_-_karlovarsky_kraj.pdf
- [32] Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2013 a strategie APZ pro rok 2014. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z:
http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/kvk/statistiky/zprava_o_situaci_na_krajskem_trhu_prace_o_realizaci_apz_v_roce_2013_a_strategie_apz_pro_rok_2014.pdf
- [33] Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2014 a strategie APZ pro rok 2015. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z:
http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/kvk/statistiky/zprava_o_situaci_na_krajskem_trhu_prace_o_realizaci_apz_v_roce_2014_a_strategie_apz_pro_rok_2015.pdf
- [34] Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2015 a strategie APZ pro rok 2016. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z:
http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/kvk/statistiky/zprava_o_situaci_na_krajskem_trhu_prace_o_realizaci_apz_v_roce_2015_a_strategie_apz_pro_rok_2016_0.pdf
- [35] Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2016 a strategie APZ pro rok 2017. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z:
http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/kvk/statistiky/zprava_o_situaci_na_krajskem_trhu_prace_o_realizaci_apz_v_roce_2016_a_strategie_apz_pro_rok_2017.pdf

Abstrakt

Macháček J., Analýza příčin vývoje nezaměstnanosti v regionu, Bakalářská práce, Cheb: Fakulta ekonomická ZČU v Chebu, 70 s. 2017

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou vývoje a příčin nezaměstnanosti v okrese Sokolov. Obsah práce je rozdělen do pěti hlavních kapitol.

První kapitola popisuje nezaměstnanost jako pojem v ekonomické teorii. Zde je teoreticky zpracován trh práce, nezaměstnanost a státní politika zaměstnanosti.

Další kapitoly se již zabývají okresem Sokolov. Je zde rozebrána problematika současného charakteru okresu a struktury obyvatel. Za období 2006 – 2016 je analyzován vývoj nezaměstnanosti, pracovních míst a struktury obyvatel. Další část popisuje příčiny zvyšující a snižující nezaměstnanost. Poslední kapitola porovnává vývoj nezaměstnanosti se současným stavem nezaměstnanosti v okrese Sokolov.

Závěr práce shrnuje problémy okresu Sokolov a přináší opatření, která by mohla vést ke snížení nezaměstnanosti.

Klíčová slova:

nezaměstnanost, trh práce, vývoj nezaměstnanosti, příčiny nezaměstnanosti, okres Sokolov

Abstract

Macháček J., Analysis of causes of unemployment in a district., Bachelor thesis, Cheb: The Faculty of Economics University of West Bohemia in Cheb, 70 s. 2017

This thesis deals with the development and causes of unemployment in the Sokolov district. Content of this thesis is divided into five main chapters.

The first chapter describes unemployment as the concept in economic theory. This chapter theoretically describes the labour market, unemployment and state employment policy.

Further chapters are focused on the Sokolov district itself. They include an analysis of the current state of the district and the structure of its citizens. For the period 2006 – 2016 contains analyzes of the unemployment development, changes in jobsopenings and the structure of its citizens. Next chapter describes increasing and decreasing causes of unemployment. The last chapter compares evolution of unemployment in the Sokolov district with the current state of unemployment in Sokolov district.

The conclusion summarizes the problems of the Sokolov district and provides measures that could lead to reduction of unemployment.

Klíčová slova:

unemployment, labour market, development of unemployment, causes of unemployment, the Sokolov district